

Boden-ANAN

medlemsblad för

Boden
Överluleå
ForskarFörening

Nr 2

Årgång 21

Maj 2012

Jag tror att detta kort föreställer Madame Eriksson Svartlå med dotter Signhild. Madame Eriksson f Maja Ulrika Mikaelson, gift med rättsaren Anders Eriksson, d 1902. Signhild drev sen café "Tankeborgen" i en liten stuga vid väg 97 mitt emot vägen till Gransjö.

På kortet finns skrivet Eugenia Larsson boende i Kättisträsk. Troligen syster till Maja Ulrika. Min fostermors mor Klara Rönqvist talade om Signhild som sin kusin.

Eivor Lind

Innehåll

- s.2 Föreningsinformation
Ordförande har ordet
- s.3 Inbetalningskort,
Medlemsmöte, Hjälp
med storstädning, Öp-
pet hus m.m.
- s.4 Nya mikrokort, Kul-
turarvsdagen, Grattis,
Korsordslösningar och
vinnare
- s.5 Emigration från Över-
luleå fs 1869 - 1932
- s.8 Hedenboken tryckt!
- s.9 Rapport från årsmötet
- s.10 Björns nominering, el-
ler tiden!
- s.12 Birger Larsson
- s.17 Från Bodentinget,
Marknad i Boden
- s.18 Birger Larssons antav-
la *Eila Fredriksson*
- s.19 Järnvägsinformation
- s.20 Fattighus och ålder-
domshem i Boden
- s.21 Björnhistorier m.m.
- s.22 Grattis, BÖFF-resan
- s.23 Nya medlemmar,
Tack

Trevlig sommar!

Styrelse och övriga funktionärer för Boden Överluleå ForskarFörening

*medlem i Sveriges Släktforskarförbund

Föreningens adress: Boden Överluleå ForskarFörening Idrottsgatan 2 D, 961 64 BODEN

Plusgiro: 1 57 58 - 6

Tel till Råbäcksgården: 0921 - 504 13. **Ny e-postadress:** bodensforskarforening@hotmail.se

Hemsida: www.bodensforskare.se

Ordförande	Björn Fredriksson	Nipvägen 18	961 44	Boden	tel 0921 - 653 15
		e-post: bjorn.fredriksson@egonet.se			
Sekreterare	Berit Andersson	Vargvägen 13	961 68	Boden	tel 0921 - 163 58
Kassör	Anne-Britt Brunnström	Salladsvägen 11	961 47	Boden	tel 0921 - 723 28
Ledamot	Lars Berg	Kusön 228	961 98	Boden	tel 0921 - 501 39
Ledamot	Niklas Nyström	Kallkällvägen 14	961 96	Boden	tel 0921 - 644 49
Styrelsesuppleanter	Kristina Hagberg	Degerbäckens By 75	961 95	Boden	tel 0921 - 611 14
	Rolf Stenlund	Drottninggatan 34 B	961 76	Boden	tel 0921 - 526 75
Valberedning	Anna-Maria Persson	Karetvägen 24	961 42	Boden	tel 0921 - 533 33
	Stig Gustafsson	Rädisvägen 11	961 47	Boden	tel 0921 - 723 63
	Kåre Andersson	Alträsk 62	961 95	Boden	tel 0921 - 48 11 17
Revisorer	Carl-Lennart Persson	Karetvägen 24	961 42	Boden	tel 0921 - 533 33
	Anna Wedén	Strandplan 21	961 34	Boden	tel 070 - 341 30 31
Revisorsuppleanter	Catharina Källström	Drottninggatan 16 B	961 35	Boden	tel 0921 - 102 63
	Rickard Pahlsson	Santasaari 23	953 95	Nikkala	tel 0922 - 230 13
Redaktör för medlemsbladet:	Eila Fredriksson	Nipvägen 18	961 44	Boden	tel 0921 - 653 15
		e-post: eila.fredriksson@egonet.se			
Bildansvarig	Göte Sundberg	Pilotvägen 7	961 39	Boden	tel 0921 - 161 42

MEDLEMSAVGIFT, KODKORT och NYCKEL

Medlemsavgiften för år 2012 är 150 kronor.

Kodkort till ytterdörren och nyckel till kammaren finns att köpa i Råbäcksgården. Kodkort kostar 50 kronor och nyckel 120 kronor. För att köpa dessa fordras att du är medlem i föreningen. Kortet ger tillträde till lokalerna från kl. 07.00 till kl. 21.00 alla dagar i veckan. Nyckeln ger tillträde till kammaren, där vi förvarar våra samlingar.

Ta kontakt med någon i styrelsen om du är intresserad.

ADRESSÄNDRING

Om du ändrat adress, var vänlig meddela föreningen din nya på e-post: bodensforskarforening@hotmail.se eller tel 0921-653 15. **Vi får inte adressändringar från något register.**

PLANERAD UTGIVNING

Boden-ANAN planeras komma ut:

vecka 37 - manusstopp 2 september 2012

vecka 43 - manusstopp 14 oktober 2012

Ordförande har ordet

Årets inventering av alla prylar vi har i Råbäcksgården är genomförd och endast en skrift saknades sedan föregående år! I fjol ökade BÖFF sitt bibliotek med ett antal gåvoböcker, men också med inköpta böcker. Ni som varit in på Råbäcksgården har kanske sett att hyllorna i köket är ombyggda för att passa till alla nytillkomna pärmar med släktforskmateriel vi fått efter bl.a. Arne Isaksson. Snickarmäster har varit Sigvard "Sigge" Holmbom och jag skickar ett stort tack till honom för detta!

Vid årsmötet valdes Kristina Hagberg till suppleant efter Berthill Munkestam, vår mångårige styrelsesuppleant, så jag vill tacka honom för allt och önska Kristina välkommen!

Nu har vi genomfört två helt Internetbaserade släktforskarkurser på Kläppgården i Harads. Den enkät som deltagarna själva skriftligt fyllt i, har gett klart besked att det är förhållandevis lätt med den nya tekniken, att genomföra släktforskarkurser var som helst där Internettäckning finns!

Det nyaste nu, inom släktforskningen, är DNA-tester, som är en exakt vetenskap. Testet är enkelt, men förhållandevis

dyrt. Detta test kan kullkasta hela min forskning, men kan lika väl förstärka densamma. Aldrig har vi haft så bra förutsättningar att lära känna våra, sedan länge, döda anhöriga som idag! Besök gärna forskarföreningen oftare, för där har Ni tillgång till Geline, Svar, Arkiv Digital, en massa färdiga släktutredningar, CD-skivor från hela landet, paleografiska, dödsannonser, fotoarkiv, Generalmönsterrullor på mikrokort, officersrullor 1898 - 1997 (böcker), 1640-talets kartor för Luleå socken, byaböcker och en hel del övriga böcker.

År 2006 genomförde Bodens kommun en kultur- och fritidsvaneundersökning! I den sammanfattande rapporten, från Skandinaviska Utvärderingsinstitutet, kan man läsa att bodensarna, från 14 till 70 år, visat ett stort intresse för släktforskning, för den låg nämligen på tredje plats.

I skrivande stund är det vår, vilket man inte kan tro med den snömängd som vi har, men sommaren står för dörren och jag vill önska Er alla en bra sommar med trivsamt familjesamvaro och släkträffar. Själv skall jag på en släkträff den 30 juni, och då får vi besök av min hustrus kusin från Denver. Det blir säkert en trevlig dag för oss alla! Trevlig sommar!

Björnvrål

Inbetalningskort

Du som ännu inte har betalat in 2012 års medlemsavgift, får tillsammans med den här Boden-ANAN ett nytt inbetalningskort, som en påminnelse. Om din medlemsavgift inte betalats innan 1 juni, så kommer du att avregistreras som medlem och **ditt kodkort raderas**.

Om Du av någon anledning inte vill vara medlem i BÖFF, så meddela detta till Eila Fredriksson tel 0921 - 653 15 eller eila.fredriksson@egonet.se för då plockas Du bort direkt från medlemslistan och slipper påminnelser.

PS! Var noga med att skriva ditt **NAMN** eller medlemsnummer när du betalar, för posten tar **50:-** för varje eftersök, och det är ju onödigt att betala 1/3 av medlemsavgiften till dem!

Boden-ANAN

Jag beklagar den dåliga kvalitén på alla foton i Boden-ANAN. Vi har under en längre tid haft problem med bl.a. färgerna i vår kopiator. Det är speciellt trist att vår jubileumstidning blev helt förstörd.

Tryckfelsnise har även varit med! På sid 14 i nr 1/2012 andra spalten längst ner skall vara okt 2011.

Redaktören

Rättelse

av artikeln om Konstantin Hansén i föregående nummer av Boden-ANAN.

Yngve Jansson Svartlå, har påpekat att det inte var **Olle Lövgren** utan hans far **Helge Lövgren**, som var sotig på grund av gengasaggregatet, som krånglat. Felet beror på mig, som lämnat den uppgiften till Arnold Lagerfjärd. Varken Olle eller jag, som är födda på samma år, hade vid den här tidpunkten uppnått körkortsåldern. Då jag dessutom kände Olle, är det hela ett grovt slarvfel från min sida.

Kristina Öhman

OBS! Den som lämnar artiklar till Boden-ANAN, ansvarar själv för innehållet!

Redaktören

Loppmarknadsprylar önskas

Om du har saker, som du vill skänka till BÖFF:s båda loppmarknader, så lämna in detta på Råbäcksgården! Vår anställda Carina finns där mellan kl 09.00 och 13.00 på vardagarna. Vi tar ej emot vitvaror, möbler eller kläder!

Loppmarknadens behållning och de penninggåvor vi får från Er medlemmar och övriga, gör det möjligt att inköpa och underhålla allt som behövs för bra forskarmöjligheter i Råbäcksgården. Tack på förhand!

OBS! Lämna helst in efter städningen den 29 maj!

Medlemsmöte

24 maj i Almska skolan

kl 18.30

*Berthill Munkestam
berättar om en gammal by*

*På dagordningen:
Förbundsmotioner
Sommarens aktiviteter
Medlemsresan m.m.*

*Besökslotteri och fika!
Välkomna!*

Hjälp med storstädning

Tisdagen den 29 maj har vi sedvanlig storstädning av Råbäcksgården! Vi får även i år professionell hjälp med fönsterputsning dagen innan, så det blir ett jobb mindre.

Vi börjar kl 09.00 med att fika och sedan blir det dammtorkning av böcker och hyllor samt skurning av golv m.m. Vi behöver även hjälp med att rengöra läsapparaterna! Detta kan göras vilka dagar som helst innan stora städdagen! Önskvärt vore också om någon kunde ta ner gardinerna i alla rum, och eventuellt tvätta de som är smutsiga.

Nya fräscha krafter behövs!

Anmäl Er till Carina tel 0921-504 13 eller Björn 0921-653 15, så vi vet hur många händer som kan hjälpa till!

Öppet hus med "loppis" 1 + 2

Den 28 - 29 juli Hembygdsgårdarna och den 24 - 26 augusti Skördefest & Miljödagarna

I samband med dessa evenemang hålls forskarlokalen i Råbäcksgården öppen, då vi visar hur släktforskning kan gå till för de som är intresserade. Försäljning av böcker, CD-skivor, antavlor och annat material sker också.

Vid dessa tillfällen behövs några glada människor som kan bistå med sin närvaro. Vi behöver försäljare både inne och ute, och dessutom släktforskarinformatörer. Vill du veta mera, kontakta då Eila eller Björn Fredriksson.

Nya mikrokort

Norrbottnens län	födda SCB	1941
- " -	vigda SCB	1941
- " -	döda SCB	1941
Arjeplog	födda (C-kort)	1867 - 1940
- " -	vigda (E-kort)	1895 - 1936
- " -	döda (F-kort)	1934 - 1940
Arvidsjaur	födda (C-kort)	1892 - 1931
- " -	vigda (E-kort)	1895 - 1934
- " -	döda (F-kort)	1895 - 1933
Glommersträsk	födda (C-kort)	1923 - 1932
- " -	döda (F-kort)	1923 - 1940
Gällivare	förs.böcker	1927 - 1932
- " -	födda (C-kort)	1861 - 1938
- " -	vigda (E-kort)	1888 - 1928
- " -	döda (F-kort)	1888 - 1938
Hietaniemi	födda (C-kort)	1895 - 1939
- " -	vigda (E-kort)	1895 - 1931
- " -	döda (F-kort)	1895 - 1935
Jokkmokk	förs.böcker	1920 - 1941
Nedertorneå	födda (C-kort)	1861 - 1930
- " -	vigda (E-kort)	1861 - 1915
- " -	döda (F-kort)	1861 - 1906
Överluleå	vigda (E-kort)	1917 - 1940

Kulturarvsdagen

I skrivande stund vet vi inte om BÖFF kommer att medverka med något på Kulturarvsdagen den 9 september. Årets tema är "Under ytan" med tanke på att det är 100 år sedan Titanic förliste.

Något uppdrag från kommunen har vi ännu inte fått, men om vi får förfrågan om att medverka den dagen, så blir det mest troligt under ett annat tema! Annons kommer i så fall i tidningen Extra!

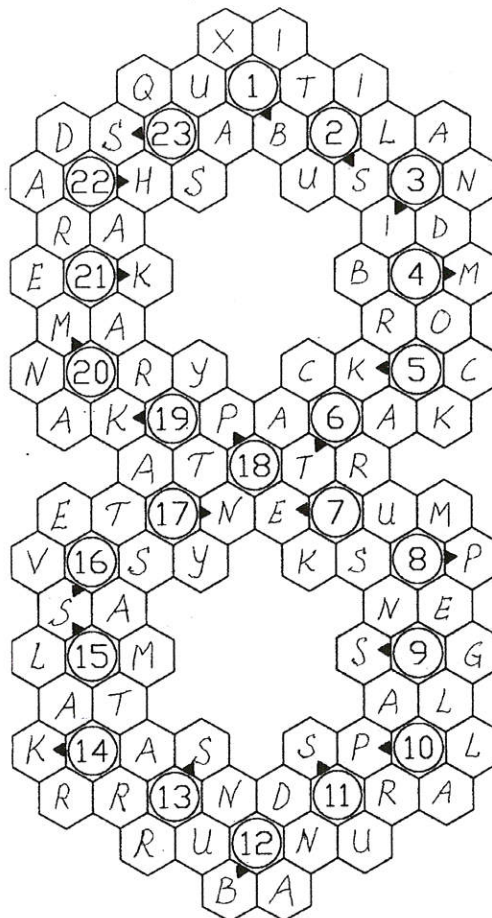
Grattis Tore!

Foto: Eila Fredriksson

Stort Grattis säger vi till vår medlem Tore Kristiansson som fyllde 90 år den 27 mars. BÖFF gratulerade honom med ett litet kort och en blomsterbukett.

Korsordslösningar från nr 4/2011

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U			
1	S	P	Ö	A	D	E			M	E	S			R	U	S		K	L	I	P	P	A	
2		A			R				E						A		O		N		R			
3	I	N	A	N	D	N	I	N	G						A	L	A	B	A	S	T	E	R	
4		G	U	I					I		F				A		B		T		J			
5	M	A	T	I	N	E			N	A	T	R	I	U	M		E	M	I	R	A	T		
6			T				G			Ö					I									
7		F		E	T	Y	D		A		K			A		S	E	B	U		P			
8	G	R	Ö	T		M			A	L	L	E	R	G	I		X		T	Ö	L	P		
9		E			P					S		N		R		C						A		
10	B	O	T	T	E	N	S	A	T	S		S	O	C	K	E	R	B	E	T	A			
11		N		I					R		P	N			R							T		
12	V	E	K	E		N			A	E	R	O	F	O	N		P		S	T	O	P		
13		R		K	O	G	G		T		M		M		S	T	A	V		R				
14			V						A			A			A									
15	S	T	R	A	F	F			P	E	N	D	L	A	T		G	I	R	A	F	F		
16		R		T		A		L			A				O		I		V		E			
17	P	A	L	I	N	D	R	O	M						S	M	A	P	L	A	N	E	T	
18		S		O		Ä		M							U		P		R		R			
19	S	T	E	N	O	S			B	A	S				M	U	R		A	R	E	N	I	T

Vinnare

Korsordet var insänt av 6 personer, varav 2 var rätt. Ingrid Bergman Harads vann en penninglott och Gudrun Baudin Rodling Boden en trisslott.

Vaxkakan var insänd av 9 personer, varav 8 var rätt. Margareta Näslund vann en penninglott, Svante Näslund och Vera Elming Boden fick var sin trisslott. Eftersom det bara var två rätta svar ang. korsordet så drogs det en fjärde person som hade rätt på vaxkakan och det blev Sven Olby från Västerås.

Emigration från Överluleå församling 1869-1932

För några år sedan kom det till min kännedom att två bröder till min farfar Johan Petter Westman emigrerade till Nordamerika i början på 1900-talet. Dock fanns mycket lite känt om deras fortsatta liv. Arne Westman gjorde en del noteringar då han samtalade med sin faster Hilma Vikström i Bredåker i mitten av 60-talet. Enligt dessa hade båda bröderna omkommit i Nordamerika under tragiska förhållanden i unga år. Inga brev fanns nu sparade, inga foton hemskickade. Inget var heller känt om de hann gifta sig och om det nu fanns levande ättlingar till dessa två personer. Med andra ord, ett utsökt läge för släktforskning!

I husförhörboken framgår att Emil Westman reste 1906, endast 19 år gammal. Fader Lars Petter Westman i Brännkilen gav sitt muntliga bifall till resan. När äldre brodern Heribert Westman gav sig iväg saknas uppgift om. Han befann sig några år uppe i Jukkasjärvi, men återkommer 1909 för att genast försvinna. Ingen notering finns av prästen om hans återkomst till Överluleå. Kanske Heribert fick läsa brev från Emil i Nordamerika, kanske var han stadd i kassan efter åren i Jukkasjärvi och åkte direkt för att hälsa på broder Emil? Heribert kommer aldrig tillbaka till Sverige, han dör i närheten till Emil i Montana. För att bringa klarhet i Heriberts avresa, börjar jag leta i husförhörböcker och flyttningslängder, för att en vinter senare konstatera att jag funnit .... ingenting! Istället blev det en av tre delar av vår släktforskarförenings bidrag till Emibas-projektet som Släktforskarförbundet drev för några år sedan och som resulterade i en CD med samma namn, Emibas. Här redovisas 1,1 miljoner emigranter från 2 300 församlingar. De andra två församlingarna som skickats till Emibas är Edefors och Gunnarsbyn. Totalt återfanns 2 639 emigranter från Överluleå mellan åren 1869 - 1932 i husförhör- och flyttlängderna. Inventeringen gör dock inget anspråk på att vara fullständig, säkert har jag missat ett antal personer. Några åkte säkert utan att hämta ett flyttintyg av prästen. Noteringar saknas då i kyrkobokföringen, i vissa fall blev de införda i "Obefintlighetsboken", i den mån den fanns. I de nya böcker som nu framställs om historien kring byarna i församlingen, finns säkert flera personer att tillföra till inventeringen över emigrerade.

Kanske vore det intressant att redovisa lite statistik angående emigrationen från vår församling? I så fall, håll till godo med följande urval, dock överlåter jag utvärderingen av dessa till en mer kunnig person inom området. Diagram 2

överensstämmer relativt bra med motsvarande diagram för hela Sverige i den utmärkta boken "Emigrantförska Steg för steg" av Per Clemensson och Kjell Andersson. Antalet emigranter var föga förvånande starkt förknippat med den ekonomiska situationen i Amerika och i Sverige. Var det högkonjunktur i Amerika var lockelsen säkert stor att resa över och pröva lyckan, en samtida högkonjunktur hemma dämpade reslusten och vice versa.

Återkommer med historien kring Emil och Heribert Westman, Arnes noteringar visade sig dessvärre vara sanningen mycket nära, men vi har nu kontakt med livs levande amerikaner i släkten!

Ove Westman

owestman@telia.com

Nordamerika	2442
Kanada	151
Australien	12
Nya Zeeland	10
Brasilien	8
Kina	6
Sydamerika	5
Frankrike	2
Argentina	1
Centralamerika	1

Tabell1 Länder

Bondson	206
Arbetare	189
Hemmansägarson	97
Bonddotter	76
Torparson	52
Arbetardotter	46
Arbetarson	40
Hemmansägardotter	35
Hemmansägare	26
Piga	26
Jordbruksarbetare	23
Torpardotter	22
Bonde	17
Sömmerska	16
Tjänsteflicka	16
Verkstadsarbetare	14
Målare	12
Dräng	11
Snickare	11
Handelsbiträde	10
Torpare	10

Tabell 2 Vanligaste yrken

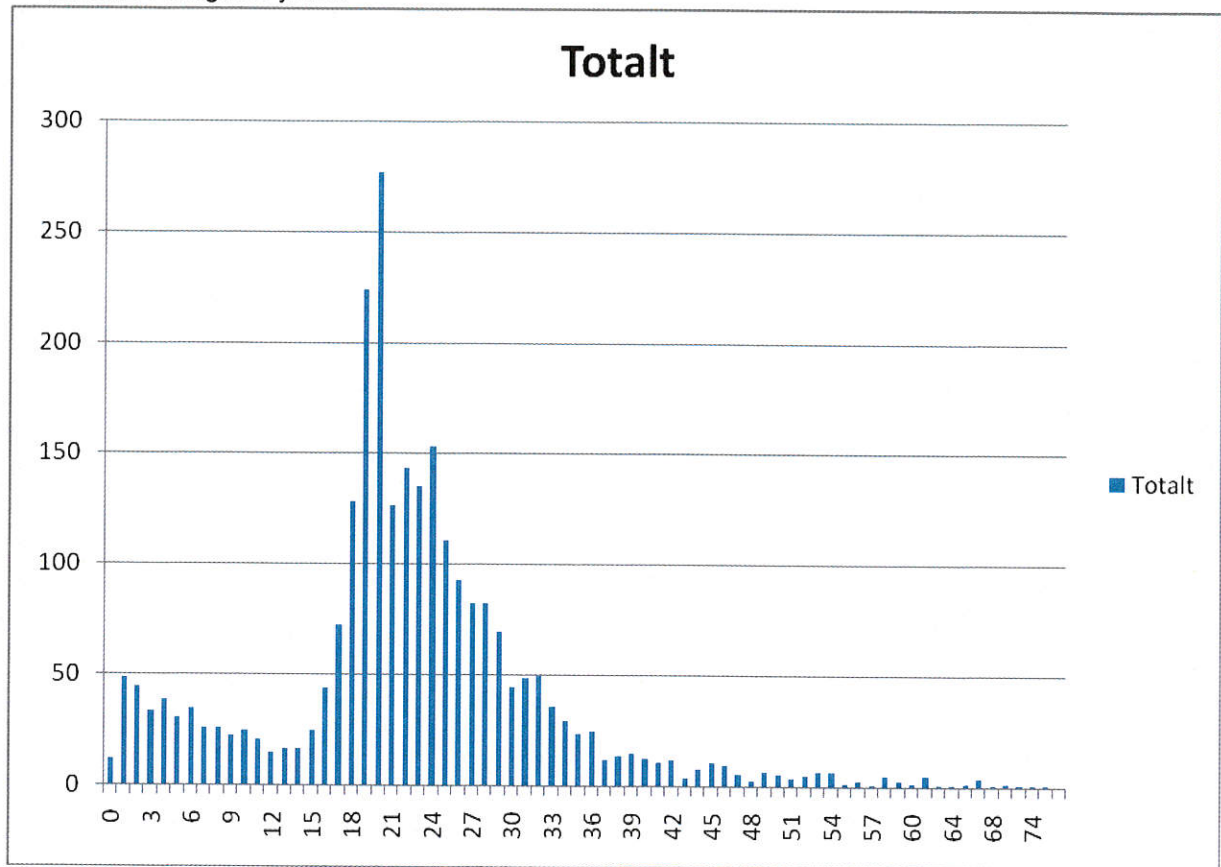

Diagram 1: Åldersprofil, flest 20 år (277), äldste 75 år

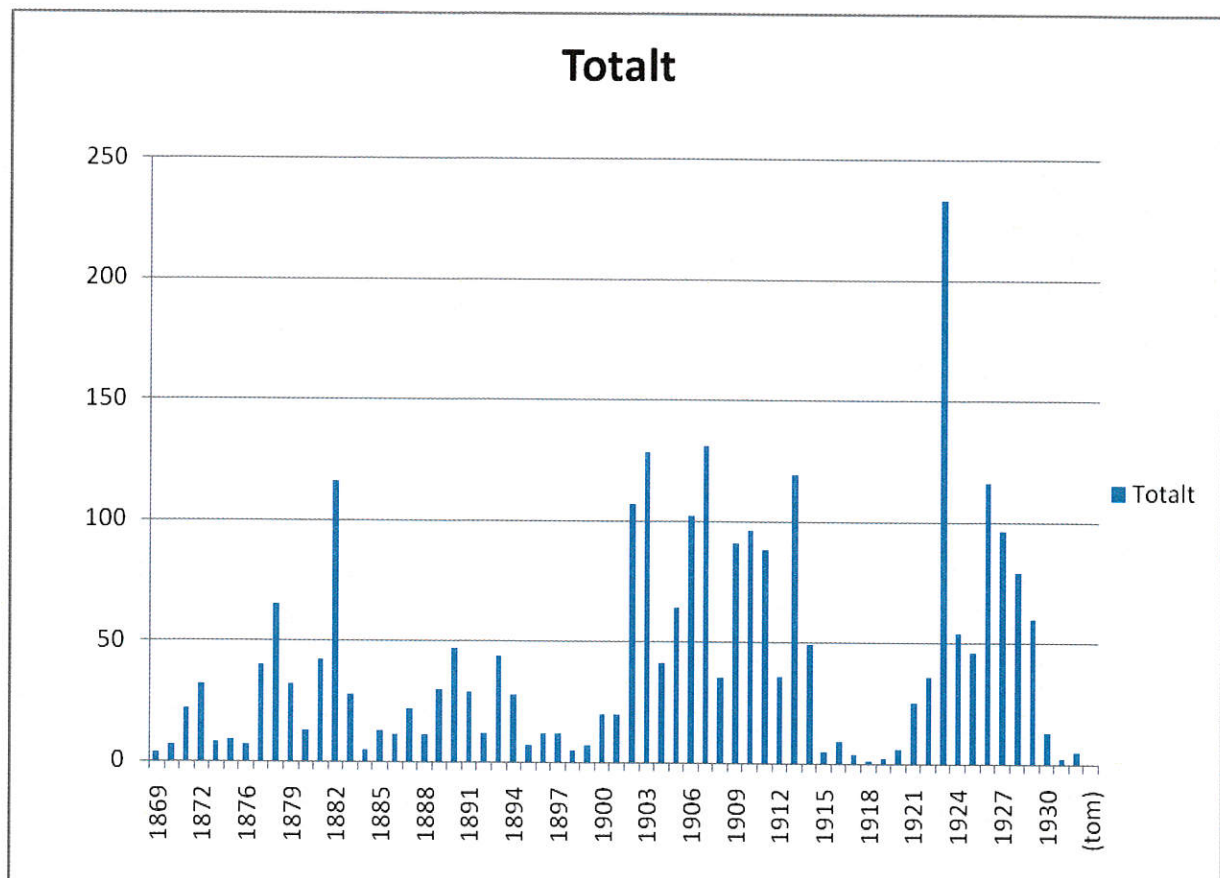

Diagram 2: Antal emigranter årsvis (1923 flest, 233)

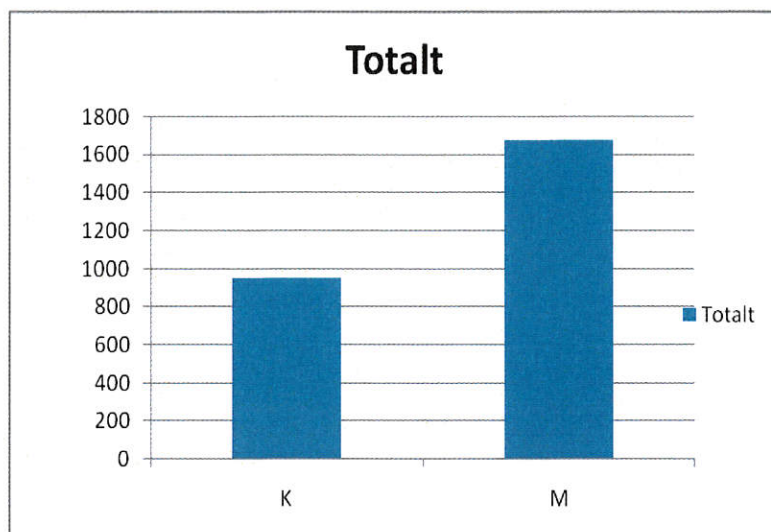

Diagram 3: Antal kvinnor (956) och män (1683)

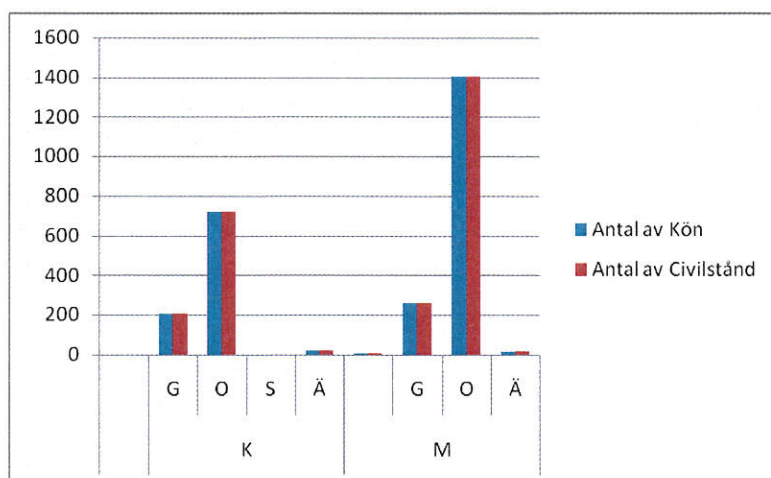

Diagram 4: Antal gifta 470 (G), ogifta 2125 (O), skilda 2 (S) och änklingar 37 (Ä)

Östra Kallberget	33
Skogså	32
Rasmyran	30
Svartbäcken	29
Vittjärv	28
Alträsk	25
Holmfors	23
Västra Kallberget	23
Lombäcken	21
Brännberg	21
Gemträsk	20
Vändträsk	17
Degerbäcken	15
Notträsk	14
Råbäcken	13
Bodträskfors	11
Mockträsk	9
Åbacka	8
Altervattnet	7
Hedensfors	7
Kusön	7
Trehörningen	7
Legoträsk	6
Rörudden	6
Åkerholmen	6
Johannesberg	5
Lappträsk	5
Kusträsk	3
Ljusån	3
Långmyråsen	3
Kopparberg	2
Mellerträsk	2
Smålanden	2
Svenskudden	2
Norra Brännberg	2
Brännkilen	1
Gyttjeån	1
Gäddträsk	1
Krokträsk	1
Kusån	1
Kvarnån	1
Långsjön	1
Skogså Såg	1
Svartlå	1
Åkerby	1
Övre Krokträsk	1

Tabell 3 Byar

Boden	694
Heden	231
Sävast	170
Skatamark	168
Svartbjörnsbyn	164
Unbyn	151
Svartbyn	124
Vibbyn	120
Bredåker	108
Brobyn	107
Buddbyn	71
Harads	38
Hundsjön	33

Hedenboken är nu tryckt!

Det är förunderligt hur saker kan utveckla sig. Här börjar man med släktforskning och nöter på med denna hobby i årtal. Sen flyttar man till en ny trakt, 100 mil från sin hembygd.

För att lära känna sin nya boplats, så av nyfikenhet eller ren slump, får man kontakt med en del av ortsbefolkningen. Vad händer? Man börjar diskutera om trakten och dess historia. Sen sitter man där och börjar nosa i de gamla längderna om den nya hembygden.

I den grupp som fanns av släktforskare i byn, diskuterades bland annat hur man skulle presentera det man eventuellt kom fram till. Bågen spändes högt! Vi satsar på en bok, klarar vi inte det så kan vi göra några häften om olika gårdar. Om inte annat kan det bli någon artikel i *"Heden-bladet"*.

Den svåra vägen kan ibland vara den enkla vägen. Släktforskaren börjar ju i nutid och man arbetar sig bakåt genom seklerna. Här blev det, det omvända!

Början blev att se vad som fanns i byn under 1500-talet, för att sedan arbeta sig fram genom århundradena. Kanske ett något annorlunda sätt. Men på detta sätt växte man sakteligen in i utvecklingen av byn.

Med ett friskt mod sattes projektet igång, men inte trodde man att det skulle ta mer än tio år att nå fram. Fast så blev det! Å andra sidan har massor av dokument, som är nog så svårlästa, lästs igenom. Den bild man får fram är kanske inte annorlunda än i andra byar. Men här är det byn HEDEN, som trots att det redan skrivits två böcker om denna by *"Sandbyn"* resp. *"Heden, gammal by med framtidsvy"*, kommer i en helt ny belysning.

Upplägget i boken är ett kapitel för varje århundrade. Men även en återblick på vad som gällde före det personhistoriska materialet för byn.

När sedan dess folk träder fram i början av 1500-talet med namn och vad de sysslar med får man möjlighet att följa utvecklingen

Varje kapitel har med några delar som återkommer i varje århundrade. Som soldater och gårdarnas ägare samt gårdarnas delningar. Övrigt är sådant som på något sätt belyser händelser eller skeenden som är specifika för just det århundradet.

Fiske, jakt och nyodling finns givetvis med. Liksom de stora saker som hänt i byn som, Hedensfors sågverk, Engelska kanalen och båttrafiken på Luleälven.

En och annan berättelse på det mer personliga planet, längre bak i tiden, finns med för att belysa tidsandan, som historien om byns starke man.

Hur blev domsluten i olika typer av mål? Skedde de på en vardag eller helgdag? Mord eller vrånghet, slagsmål och övrigt bråk samt olyckshändelser. Annat kan vara hur ersättning betalades ut, men allt behövde inte komma till tinget.

Svårigheterna under denna tidsresa har varit många. Världen är full av tappade sugar, så även i detta projekt.

Men efter att ha gett upp hoppet, om att boken skulle bli tryckt, kom ny inspiration från de som väntat och frågat efter boken.

Slutresultatet blev en *"liten Kulturhistorisk uppslagsbok om bygden, folket, under den tid de levde"*. Ett fylligt innehållsregister gör det lätt att hitta om man söker något speciellt. Detsamma gäller personregistret som omfattar ca 4 200 ingångsmöjligheter för att hitta uppgifter om någon särskild person.

Bokens namn blev till slut en fråga.

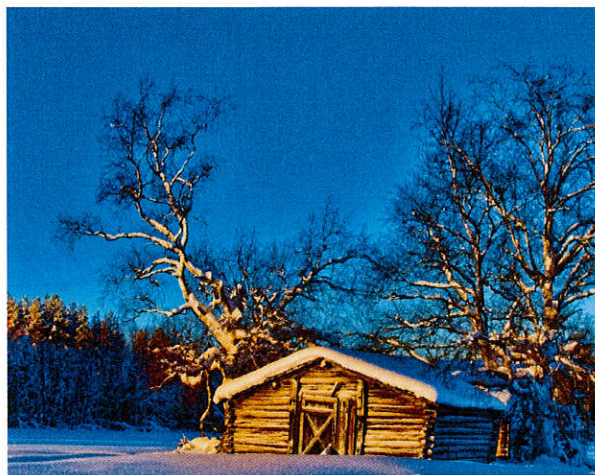
"Har det hänt nå't i byn, HEDEN"?

svaret på den frågan finns mellan bokens två pärmar.

Tilläggas bör att några av de som var med, har i sin egen forskning fått ihop material till personliga häften på mellan 100 och 200 sidor om sin egen släkt. Då kompletterat med material från andra byar.

Boksläpp och försäljning av Hedenboken "Har det hänt nå't i byn" kommer att ske på Råbäcksgården den 30 maj kl 18.30. Författaren själv, Berthill Munkestam, kommer att berätta lite om bokens tillkomst och innehåll.

Har det hänt nå't i byn?

HEDEN

Liten kulturhistorisk uppslagsbok om bygden och folket, i den tid de levde

BÖFF:s årsmöte 2012-03-11

Vi var 34 medlemmar som samlades i Almska skolan kl 14.00. Efter det att alla fått en gemytlig pratsund med varandra, samt fått sig en lott till besökslotteriet och samtliga lotter till en vacker löpare som vävts och skänkts av Gudrun Baudin Rodling var slutsålda, inleddes mötesförhandlingarna.

Björn Fredriksson hälsade alla välkomna och öppnade därmed mötet.

En tyst minut hölls, för de under året avlidna medlemmarna.

Curt Persson.

Foto: Carl-Lennart Persson

Ett speciellt välkomnande till gästföreläsaren Curt Persson, tjänstledig länsmuseumschef, som höll ett mycket intressant föredrag om gruvsamhället Kirunas tillkomst. Hjalmar Lundbohm anses vara Kirunas grundare. Han blev LKAB:s förste disponent och startade malmbrytningen i Luossavaara och Kirunavaara. År 1889 gjorde han sin första resa till Lappland och året därpå började han att undersöka de geologiska förutsättningarna i norra Sverige. Det visade sig vara en riktig fullträff och han började bygga upp Kiruna. Han var mycket noga med att lyssna och lära av den befintliga befolkningen på orten. Han anlätade ett antal duktiga arkitekter! Detta ledde till att Kirunas uppbyggnad är mycket väl genomtänkt och man har tagit hänsyn till det hårda klimatet. Man byggde till exempel gatorna så att de följer naturen och inte ligger regelbundet placerade. Detta gör att de kalla vindarna inte kan följa gatorna genom staden. Hjalmar Lundbohm var också en framsynt och socialt engagerad industriledare. Han gjorde företaget till pionjär genom att bl.a. inrätta yrkesskola för pojkar och flickor 1909 och införde två veckors semester redan 1912. Bolaget prenumererade också på en tidning från hemorten till alla anställda som flyttat till Kiruna från olika orter i Sverige.

Det första barnet som föddes i samhället 1899 var en flicka och döptes till Kiruna. Kiruna fick sitt officiella namn först 1900. Namnet Kiruna följer med som

andranamn i släkten även i nutid. För inte så länge sedan döptes flickbarnet i den 6 generationen.

Tiderna förändras och nu efter c:a 100 år är det dags att flytta på delar av staden. Gruvbrytning pågår fortfarande och närmar sig statskärnan.

Efter ca: 90 minuters engagerande information och uppskattande applåder, avslutades föreläsningen med att ordförande som tack överlämnade boken "Boden Från Station till Garnison" samt en BÖFF-penna till Curt Persson.

Innan fikapausen blev det dragning av lotterierna och korsordstävlingarna. Se sid 4! Vinnare i besökslotteriet blev Tommy Fahlén och Sigvard Holmbom vann i försäljningslotteriet.

Nu hade Barbro Forsberg och Sigvard Holmbom fixat kaffe och dukat upp med de traditionellt hembakade brödet som Stina Elming fixat under morgontimmarna.

Göran Ahlman valdes till mötesordförande och till mötessekreterare Berit Andersson.

Berthill Munkestam och Inger Enberg valdes till justerare, tillika rösträknare.

Verksamhetsberättelsen visade på en mycket stor besöksverksamhet, 2 826 personer har skrivit sitt namn i gästboken. Jämna tusentalet besökare har fått 2 trisslotter som gåva. Någon kännedom om vinst har inte framkommit, tråkigt nog då det finns ett flertal medlemmar som lovat skänka vinsten till föreningskassan. Vid årsskiftet 2011 - 2012 var vi 456 medlemmar.

Öppet hus med visning, information och försäljning av böcker och CD-skivor, har skett under Släktforskningsdag, Midsommar, Hembygdsdagarna, Skörde festen och Kyrkmarknadsdagarna. Loppisförsäljning har skett under sommartillfällena och under Kyrkmarknadsdagarna bjöds det på glögg och pepparkakor.

Det går inte att förneka att intresset för släktforskning har ökat. Besöksantalet under dessa tillfällen har tilltagit, ja så mycket att alla inte fick påminnelse om att skriva in sig i föreningens besöksbok.

Studieverksamheten har varit stor. Tre studiecirklar i släktforskning har genomförts, en studiecirkel "Återställaren", två tillfällen med SPRF samt tio kursträffar med elever från Björknäs gymnasiet. Vägledning i datasajterna "Arkiv Digital, Genline och Svar" samt släktforskningsprogrammet "Holger", och "bokbindningsmaskinen" har varit för sig genomförts med ett stort antal intresserade medlemmar.

Flera medlemmar har varit ute i föreningar på informations- föredrag och representationsbesök.

Redaktör Eila Fredriksson har producerat Boden-ANAN som kommit Er tillhanda fyra gånger under 2011.

Revisor Carl-Lennart Persson gjorde revisionsberättelsen mycket överskådlig, genom att visa olika diagram i PC-projektor på föreningens utveckling och ekonomi.

Valen beslutades som följer:

Ordförande för ett år valdes Björn Fredriksson.

Ordinarie styrelseledamöter för 2 år, kassör Anne-Britt Brunnström och sekreterare Berit Andersson.

Ledamot för ett år (fyllnadsval) Niklas Nyström.

Styrelsesuppleanter för ett år Kristina Hagberg och Rolf Stenlund.

Revisorer för ett år Carl-Lennart Persson (sammankallande) och Anna Wedén.

Revisorsuppleanter för ett år Catharina Källström och Rickard Pahlsson.

Valberedning för ett år Anna-Maria Persson (sammankallande), Kåre Andersson och Stig Gustafsson.

Riktlinjer för det kommande verksamhetsåret presenterades av Björn Fredriksson. Verksamhetsplanen för 2012 finns anslagen i Råbäcksgården.

Kulturarvsportalen i Norrbotten fortsätter.

Fortsatta forskningskurser, med de mycket intresserade skoleleverna.

3 studiecirkel pågår i dagsläget, varav 2 st i Harads, ett projekt som sker helt digitalt.

Fortsatt bildskanning och digitalisering av fotoarkivet pågår.

Torbjörn Henriksson informerade om att årets BÖFF-resa den 11/8 2012, som går mot Tornedalen. Närmare information på sid 22. Kostnaden blir 250:-/medlem. Anmälan tas emot redan i dagsläget.

Björn avtackar Berthill Munkestam. Foto: C-L Persson

Styrelsemedlemmen Berthill Munkestam, som avlagt sina uppdrag, avtackades med valfri bok och blommor, samt ett varmt tack för hans förtjänstfulla insatser i styrelsearbetet.

Göran Ahlman tackade för att han fått förtroendet att leda årsmötet. Tacksamheten var ömsesidig och av föreningen fick han Boken "Boden Från Station till Garnison" och en BÖFF-penna.

Berit Andersson

Björns nominering, eller tiden!

av Berthill Munkestam BÖFF:s 20-årsfest 2012-03-11

Tror det eller ej, men jag har blivit ombedd att prata lite om vår gemensamma hobby!

Nu é de fest, eller skall vi säga Gala?

20 år är en lång **tid**, om man går med som pensionär. De flesta börjar ju dock **tidigare**.

Inspirerad av alla de galor som hålls i TV under vintertid, skall inte vi vara sämre. Temat för mitt tal är **TID** och talet kommer att bli ganska så **tidsödande**.

Vi skall i dag dela ut priset för ÅRETS TAVLA

På galorna brukar de visa en massa fladdrande bilder på storskärm. Men här sammanfattar jag det hela för att spara **tid**.

I släktforskning kommer man ständigt i konflikt med **tiden**.

Var är då **tid** i vår hobby?

Tid är en av de fysikaliska grundstorheterna.

Tid är även det som förflyter mellan att man gör något, eller inte gör något.

Tid kan även vara en epok som **medeltiden**, den gamla goda **tiden**, som på Karl den XII:s **tid**, jag var här hela **tiden**, eller på min **tid**.

Vi har även valspråk som: För Sverige i **tiden**

Det vi sysslar med är att beskriva, att idag är det **nutid** och morgondagen är **framtid**, gårdagen är redan nu **dåtid**.

Med **tiden** skall jag bli klar med min släkthistoriska **tids**beskrivning

Fast det beror på om jag jobbar på **rekordtid** eller bidar **min tid**, eller nöjer mej med att **tids** **nog** blir det klart.

I domböcker kan vi träffa på mer olyckliga ärenden om **tid**elag.

Då är det bättre att minnas frasen: Jag minns den ljuva **tiden**, jag minns den som igår.

Har vi för bråttom med vår forskning kan **tidsp**illan göra att vi kommer i **tids**nöd.

Ofta håller vi oss till födda, gifta, döda och HFL, men mycket uppgifter kan finnas i **tid**ningarna.

Det är ju ändock bara ett **tids**fördriv och genomsyrar hela **tiden** forskningen.

Att få **tid** för att följa släkten under senare **tid**, den **tid** som redan passerat.

Man får väldiga **tids**perspektiv när man rör sig genom **tid**sepokerna.

Ofta får man frågor som skall besvaras i **tid** och **otid**.

Man ställer sig nog frågan: Skall man fortsätta med alla **tids**pressande företag, då måste man **stjäla** **tid** lite här och var. För att få **tid** att göra detta **tids**krävande värv, att få släkten färdig i **tid**.

Nu är det hög **tid** att återgå till där jag började. Det är ju för oss i dag **högtid**.

Får jag be Björn komma fram, för att hjälpa till med årets TAVLA!

I nomineringen, för det har de alltid på de stora galorna, har enhälligt valts Björn!

Med tanke på hans militära bana och att han nyss passerat de 70 åren, försöker jag beskriva honom i ålderdomliga termer.

Han började som volontär. Blev efter en **tid** Hövitsman och som sådan fick han en hel fänika att styra och leda på mångahanda sätt.

Det gällde att i **tid** varna för de faror som lurade runt hörnet.

Tolka **tids**dokumentet på rätt sätt, så att det inte blir **försp**illd **tid** som går åt.

Som varm anhängare av Nya metoder följer han med **tiden**.

Att tolka **då**tiden med DNA-teknik, är numera sådan att man kan komma tillbaka till **urtiden**.

Motiveringen är som följer:

Diplom tilldelas vår ordförande *Björn Fredriksson* för de insatser som han förtjänstfullt gjort under föreningens första 20 år och med Entusiasm och Glöd genomfört

Kurser för nybörjare, men även spridit glädjen att forska till pensionärer och skolor

Delat med sig av sitt gedigna kunnande i allmän - lokal - och soldathistoria

Oförtrutet engagerat folk att sprida upplysning i möten och cirkelform av de mest skiftande slag

Listan kan göras hur lång som helst, superlativen räcker inte alltid till

Medlemmarnas TACK vill föreningen på detta enkla sätt framföra

Boden den 12 Februari 2012, genom den övriga styrelsen

Berit Andersson, Anne-Britt Brunnström, Rolf Stenlund, Lars Berg Niklas Nyström, Berthill Munkestam

Birger Larsson – Arbetare och jägare

Birger föddes den 18 mars 1914 i Edefors församling i Luledalen. Hans far Anders Edvard Larsson (f 1882 d 1948) kom från Rödningsträsk. Hans mor Anna Euphrosyne Blomberg (f 1892) kom från Hatten, ett torpställe i skogarna väster om Lule älv.

Rödningsträsk

Rödningsträsk är en skogssameby, känd för sina ovanligt stora renar, berättar Agneta Silversparf. Nu finns bara kvar en enda fastboende. Byns namn på samiska är Silbo och invånarna kallas Silbonah.

Mina föräldrar har berättat en del historier om rödingsträskare. De får mig att tro, att i Rödningsträsk fanns färgstarka personer. En av dessa var Abel Mikaelsson, som när han kom till kyrkbyn Harads alltid handlade på Lundgrens. Fru Lundgren ville en gång sälja honom en burk ansjovis. Han visste inte vad det var, men han köpte en burk. Vid nästa besök frågade fru Lundgren hur det smakade. Tydligt hade det smakat bra, för Abel sa: "Kan då vara fisken, men spade, å sug uppå blade!"

Man kan inte svara för sanningshalten i alla gamla historier, men dom kan ju vara bra för det. T ex denna: Eugen Lundgren bjöd alltid på supar, och vid ett tillfälle blev Abel så full att handlarn tyckte det började räcka. Så fick han vatten. Han grimaserade och sa: "He vär stärkt!"

Hur det var med religiositeten vet jag inte, men det verkar som man kunde svära i alla fall. Prästen fråga en rödingsträskare om han kunde få komma och hålla möte i byn. "Ja för jävuln, he jer bara koma!" blev svaret. När mötet började undrade prästen om det fanns någon som kunde ta upp en psalm. En av gubbarna: "Ja, bosch jera Mika-flickän? Dom jera bra dill sjåång. Förbannat bra dill sjåång!" (Ja, var är Mikaelssonsflickorna? Dom är bra till sjunga. Förbannat bra till sjunga!) – Dubbelt å betyder inte långt å. Det är en specialitet i den svenska norrbottens dialekten. Det uttalas som två å med en knappt märkbar dragning mellan). Edvard Larsson hade flyttat till bondbyn Svartlå på andra sidan älven, men nu var han med på mötet. Prästen frågade honom: "Har ni funnit Jesus?" Edvard: "Hav´än vuri båårt?" (Har han varit borta?)

Birger som barn

Det blev reglerad älgjakt 1971, och Birger kom med i gänget det året. Han hade då fyllt 57 år. Han och jag gick i skogen under sommaren för att orientera oss i nya marker. Nog kunde jag se älgstigar, men Birger kunde också visa på harstigar, vilka inte var lika

tydliga. Då och senare berättade han om sitt liv och om många jakter. Jag antecknade flitigt.

Det var 50 år sedan han sköt på sin första älg, och han var alltså då sju år. Han bar på ett Geco salongsgevär med patron extra lång. Pappa Edvard bar på en tysk 8 mm repeterstudsare. De gick längs Klinttjärnbäcken, bra fågel- och älgland (bl a Bovallensskogarna tillhörde sedan 1913 Svanö AB och hade 100 år tidigare tillhört Karl XIV Johan). Fadern hade förbjudit honom att skjuta på älg, och under älgjakt fick han absolut inte skjuta på annat, t ex fågel). Tjädrarna kunde sitta i träden, och han led alla kval när han inte fick skjuta. Det var Mikaelmorgon när de gick snett över berget mot Bovallsklinten. Hunden Putte fick upp en ungälg, som gick över Flarkån och upp mot Haradskölen. Det regnade så de gick för att torka sig till Konrads koja överst vid Trångforsarna. Sen gick de stigen upp mot Bovallsklinten när Putte började skälla under berget. Det bar iväg uppför, och Birger kom litet efter. Han såg fadern sjunka ner på knä och lyfta geväret. Han tog ner det två gånger, så vifta han fram mej. När jag kom fram såg jag älgen snurra runt och slå efter hunden. Så kunde Edvard ge den ett snett framskott i bogen. Älgen kom rusande nästan rakt mot oss i aspskogen. Då sköt jag med salongsgeväret på knappt 20 meters håll. Älgen tvärvände och sprang några hundra meter från oss. Ståndskall igen. Edvard kunde nu fälla den. "Gubben sa att mitt skott tagit, annars hade han inte vänt. Det var en 16-taggare med åtta spetsar på var sida. Det kallade vi på den tiden en nioåring. Vi räknade spetsarna på ena sidan och lade till ett. Första året var det ingen tagg, andra året en spira."

Den tiden var det glädje i huset när det blev kött. Det var mer eller mindre ett livsvillkor. Det var dåligt med jobb, lite ströjobb här och där. Skogen mest att lita till, därtill flottning. Någon gång vägarbete. Jag gick i skola, men gubben var arbetslös långa tider. Kanske kunde man få ett par skor av hundskattemedlen. Det var dåligt med socialvården. Det var 3 km till den gamla skolan i Svartlå – vi hade bara en damcykel, men den fick man aldrig ta. Vid den här tiden plogades landsvägen med hästplog. Hade man tur mötte man plogen, men oftast fick man gå i snön. Sally Lindgren hade folkskolan, Gertrud Rutström mellanskolan och Anna Hallén småskolan jämte Berta Lundmark, gift med Hjalmar Lundmark. Sex års skola, sen fortsättningsskola varje lördag.

När jag inte kom till skolan ringde kyrkoherde Baeckström (bror till komminister F E Baeckström) och ville jag skulle gå i skola. Men gubben sa att jag

behövdes för försörjningen. Jag var tolv år och hade sju mindre syskon.

Vi for till Svanisträsk och högg i två veckor. Jag kapphögg med Erland Nyström, som var fem dar yngre. Vi bodde i bagarstugan i Svanisträsk. Gustavssons hade stället.

Polishämtning?

Vi var hemma lördag kväll efter en eller två veckor vid Svanisträsk. Fjärdingsman Emil Larsson kom medan gubben var o handla. Emil sa han skickats av kyrkoherden för att hämta Birger. Farsan kom med varor på sparken upp från landsvägen, och fjärdingsman gick mot honom. Gubben hade säkert köpt varorna på kredit. Jag gick efter o hörde Emil fråga om jag inte skulle få gå i skolan. "Du bör veta hur jag har det med skatter och annat. Och den enda hjälp jag har till att föda familjen ska ni försöka ta av mej!" Emil for då och kom inte igen; troligen rapportera han att han inte hittat mej. Emil var ju mycket snäll.

Efter två veckor vid Svanisträsk hade vi färdigt och flytta till Klinten (inte Bovallsklinten) överst på Tjörn (Haradskölen). Vi bodde först i Klintkojan, kronojägarkoja, liten bevakningskoja, sen i Kokhed. Efter fyra veckors skogsarbete skidade vi mot Harads en lördag. Vi skulle ta bussen hem.

Vid kyrkogården mötte vi kyrkoherden. "Jaha, här är syndarn nu!" Det stack ju till i gubben alldeles hemskt. Han undrade vem som var större syndare, han som skulle försöka försörja familjen eller kyrkoherden, som ville ta av honom hjälpen. Kyrkoherden sa, att det var inte så illa ment. Han föreslog att Birger skulle komma åtminstone några gånger så han kunde skriva betyg. Den tiden fick man hålla material själv, men Birger fick pennor m m. Var pengarna kom ifrån vet han inte, men troligen betala kyrkoherden ur egen ficka.

Baekström var älskad av många men också hatad av många. Han var nog hatad av "sociteten", för han skrädde inte orden. Han gav många fattiga en hjälpande han – han var också humoristisk. Det gick många historier om honom. Förvaltare Alarik Wallmarks fru var nog från Ångermanland och klagade mycket på att hon inte trivdes. En gång sa hon åt Baekström, att nu hade hon börjat trivas – hon hade skaffat höns. "Ja, det är ju alltid bra med passande sällskap", sa han. När Alarik kom sa han, att han skulle lära norrbottningarna koka gröt på gamla cykeldäck. Jägmästare Lidström, som varit med länge, sa: "Akta dej du så det inte blir norrbottningarna, som lär dej!" Alarik var tokig när han kom, men nog fick han lära sej.

Birger gick 3 – 4 gånger och fick betyg från fortsättningsskolan. Direkt därefter skulle man "läsa för prästen". Den tiden sa dom att man inte skulle få gifta sej kyrkligt om man inte läst. Gubben protesterade, men kyrkoherden var envis. Sista argumentet var att jag inte hade kläder. Då tog kyrkoherden mej till Algon Harlins butik och klädde mej från topp till tå, även underkläder. Han betalade själv. Kyrkan hade brunnit, så vi fick läsa i missionshuset ovanför smed-Harlin.

Studier – inte studier

Troligen var Birger 17 år när det stod i tidningen att tolv avmätare söktes. "Jag ville ju absolut vara i skogen, ville studera nånting sånt." Pappa sa han jobbat under jägmästare Ridderstråhle i Murjek och skulle tala med honom. Det fordrades realen, men Ridderstråhle sa till gubben, att han skulle skicka in betygen. Efter en vecka kom besked att Birger fick börja. Inte neka pappa, men jag förstod att det skulle bli svårt för honom. Jag avstod.

Birger var nog nära 20 när kyrkoherde Strand ringde om skogsskola åt Jämtland eller Ångermanland. Han ordnade stipendium så det inte skulle kosta så mycket. Jag jobbade på Porjuslinjen 1936/37 med Filip Hansson från Lakaträsk. Han fortsatte och blev ingenjör vid Stadsforsens kraftverk utanför Umeå. Jag kunde ha fortsatt men skulle ha skickats omkring, fått betala hyror bl a. Jag stanna hemma och hjälpte till med försörjningen, alla syskon hade inte flugit ut, och pappa blev ju äldre. Och hyran kostade ju åtminstone ingenting.

Tjädertuppar

En gång för länge sedan, kanske 1935, var vi på tjädervin på våren, brorsan Göran och jag. Det var på bondskiftena i Havsträsk, på berget ovanför Johan Janssons. Jag hade bara salongsgeväret. Vi gjorde upp eld på kvällen. Jag vaknade kall och frusen i gryningen. En bit från elden gick jag för att lyssna – elden sprakade. Jag hörde en tupp spela och hur den sprang efter skaren. Så väntade jag medan han kom närmare. Det kom tre hönor luskandes efter skaren. Å baki tuppen spelandes. Jag sköt, knall och fall. Då kom en annan tupp flygandes nedför berget. Han var i närheten och jag hade inte sett den. Göran kom och vi gick nedåt berget. Redan på anslaget när han satte sej hörde man var han var. Man var ju så genomtränad på det. Han börja spela efter en stund. Då var det bara springa på han och skjuta ner han.

Då kom en tredje tupp svepandes förbi o satte sej en bit bort. Vi bara satte oss att vänta. Han var tyst, han var ju varnad. Sedan började vi härma en tjäderhöna – vi ockade – tills han börja spela. Sen var det bara

springa. Det var glest mellan träna och svårt att ta sig fram osedd. Snön var till stora delar borta här på sydsidan av berget. Han satt på en kullfallen trädstam, som låg mot en stubbe. Han satt mitt över stubben med stylet mot mej och spela så det sjöng. Pappa hade lärt mej att ta skydd av stylet. Jag sprang på honom tills avståndet var det rätta. Jag var så inskjuten med salongarn så jag träffa på millimetern. Då hade vi tre tjädertuppar i ryggsäcken, riktiga gamlingar. Å gu va tjäderhönor de var. O de var som dom inte var nå rädda den tiden.

Birger berättade om denna tjäderjakt på lasarettet i Boden i slutet av december 1975. Han hade börjat röka vid elva års ålder och rökte fortfarande vid 62. Han låg för lungbesvär, och han dog i början av 1976. Många jakthistorier blev inte uppskrivna.

Snöintern 1935/36

Vi högg timmer, och det var två meter snö bakom Tjörn, där det är ett rysligt snöland. Vi gick med trampor på fötterna – man kunde inte gå utanför körvägarna utan. Man fick skotta runt träden före fällningen med timmersvansen. Det var livsfarligt att stå i den djupa gropen o såga, och det gällde att hinna upp ur gropen när trädet föll. Det var ett fruktansvärt slit. Sen fick vi dra virket på kälke ned till en myr bortanför Tjörn, där det hämtades med häst. Vi fick skotta vägar för hästarna. Man kunde lägga skidorna tvärs över vägen, de kom så högt att hästarna inte rörde dem när de gick därunder.

Vi lasta en gång kälken ordentligt och satte oss på, Karl Arvid Cederlund och jag. Kälken gick först nedför, sen var det ett plan och så utför igen. Det gällde att få fart så man kunde åka på en gång ned på myren. Så skar meden utanför, timret slog i en torrfura. Den gick av i fyra bitar, som föll ned på timret längst bak. Kälken rann ända ner, o glada var vi. "Nog var alla skyddsänglar med den vintern".

Älgjakt

Birger berättar om den älgjakt då det gick galet. Snickaren Ernst Mandergren i Västra Bovallen hade tipsat förvaltare Kjell Wallmark på Svanö om att det fanns älg ovanför Mårdberget (Målbärrje på bondmål, tjockt l) och att de borde vakta så inte Edvard Larsson tog den. Wallmark tog med sig skogvaktaren John Sandberg en söndag 1942, dagen före den lagliga älgjakten.

Birger berättar, att han och Göran söndag morgon jagade sig uppåt och kom fram till ett kalhygge. Vi såg att det rykte i nedre kanten av hygget nedanför Stjäftesmyran åt Kvarnberget till (jag beskriver Mårdberget och Birger säger, att det har vi alltid kallat

Kvarnberget). Myran bakom kallas Stjäftesmyran. Brorsan sa han tyckte där var folk. Men jag sa, att det bara var stubbar att sitta på. Vid myran försvann tiken Vira, och sen kom en älgko brakandes mot oss med Vira efter. Kon hoppa över ett dike. Jag sköt direkt i bröstet. Kon vände och fick andra skottet i halsen. Huvet föll ner mellan frambenen och så en volt. Wallmark och Sandberg hörde ju skotten från min 9,3 x 57. Det var ju dumt att skjuta ett andra skott – dom fick ju riktningen av andra skottet.

Vi hade ovassa knivar, så vi gick till Flarkån, där farsan jaga på bondskiftena, för å slipa o få hjälp att bära. Vi gick å slipa vid gammal-Palmgrenskojan o fick gubben med oss. Vi börja slakta, men hundarna gnydde. Gubben hade en folkilsken hund, Jeppe. Kon kunde haft kalv, och vi ville inte att hundarna skulle fara efter den, så vi höll dem bundna. Sedan vi flått kon skulle jag ta mej en rök, å farsan var törstig. Han gick med kniven i näven o skulle skära sej ett näver att dricka i. Han gick rätt på John Sandberg en 40 meter bort. Jag hade just tänt pipan när jag hörde röster: "Nu är du fast, Edvard Larsson. Vem har du med dej?" "Ingen. Jag har bara hundarna o mej själv." Jag sa åt Göran: "Nu sticker vi härifrån. Han har kanske inte känt igen oss." Göran hämta våra ryggsäckar och stack hemåt. Jag hade min studsare med, den släpper jag aldrig. När jag runda en kulle höll jag på att springa på Ar-Nicke. Han stod nedböjd o plocka lingon o varken hörde eller såg nånting. Jag kuta ner till landsvägen o lifta hem med en bil. Kom hem klockan fem på eftermiddan. Klockan sex kom brorsan, o en timme senare gubben med hundarna. Göran hade lämnat våra tre ryggsäckar bakom en vedtrave vid Flarkån – dom var för tunga att bära. Helge Nilsson och landsfiskal Berg kom på kvällen. Jag tog på mej allt: gubben ville inte sitta inne – han hade ju inte gjort nå. Å Göran ville inte sitta inne heller.

På tinget yrka Svanö flera tusen för slaktvärde och markvärde. Och avelsvärde för två kalvar fast hon hade bara en. Jag sa: "Om Svanö kan garantera, att kon skulle bära två kalvar nästa år eller bara nån alls så ska jag betala för de där!" Då skratta dom allihop. Jag minns särskilt en gammal gubbe bland nämndemännen med långt vitt skägg, som räckte ned på hans stora mage. Han skratta så stormagen hoppa, och på magen hoppa skäggtoppen som en hästsvans. Otto Hedström och Ois-Nils Pettersson var också med i nämnden. Ois-Nils sa senare: "He vär riktigt hedän. Män sko åt leta dom djera som dom vili." Kjell Wallmark och landsfiskal Berg var röda i ansiktet. Jag fick en månad och att betala 500 kronor. – Efter en månad på Vita Duvan i Luleå skulle jag ta mej en rök. Jag blev så yr av det att jag kunde ha åkt för fylleri om polisen kommit.

Själv var jag nästan fjorton år när den här jakten och avslöjandet skedde i skogen ovanför berget. Wallmark kom på eftermiddagen och ville att farsan skulle komma och köra ner köttet. Jag ville följa, men farsan sa nej. Jag och Bert Mandergrén i granngården gick upp i skogen efter "Sommarvägen" mot Flarkån. Det var bara följa spåren efter släden. Vi skar björkvidjor och kastade spjut med dem. När spåren tog av åt öster vände vi. När jag sen berättade för farsan sa han: "Men varför kom ni inte fram då?" Men det hade han ju förbjudit!

Farsan fick i alla fall en bit älgkött med strängt förbud att inte tala om det för någon. En tid senare var Alva Boström på besök, och mamma bjöd på stekt älgkött och kokt potatis. Alva var fostersyster till farsan. Medan hon åt på älgköttet förfasade hon sig över att dom var så snåla att farsan inte ens fick en köttbit!

Mina föräldrar har berättat, att stjäptes är en växt med mycket kisel i. Den användes förr för att skura grytor – det rev så bra. Dom beskrev också var myran var i berget ovanför oss.

Om Birger

Då berättelsen blivit väl lång sparar jag ett par jakthistorier av Birger till senare. En del medförde svår spänning för hans mor. Förvaltare Wallmark lät honom aldrig jaga fast det gått 28 år sedan han åkte dit. Utom en gång, när ett jaktsällskap ville ha honom med och uppvaktade förvaltaren om det.

I början har jag skrivit om färgstarka gubbar i Rödningsträsk. För mej var inte Birger färgstark – men hans berättelser om sitt liv var det verkligen. Birger var lugn och försynt, en vederhäftig man.

Ett ord ur hjärtat kunde man dock få höra. Jag berättade för honom en gång att jag läst om djur som svälter ihjäl för att marken är istäckt. "Ja, he je da bara rottän o räinan!" Han månade inte om råttor och renar. Renarna trots att hans far kom från ett renskötselområde.

Birger berättade också om när fadern var bortrest och han sköt med dennes studsare. En kula fastnade i loppet, vilket kan hända om krut saknas i patronen. Som tävlingsskytt fick jag veta om ett antal sådana händelser. Tändhatten driver iväg kulan – ibland lämnar den loppet, ibland blir den kvar. Skytten kommer inte riktigt ihåg sig och skjutet nästa patron. Om då kulan är kvar så sprängs pipan för det mesta och ofta i bakre delen. Handen som håller om stocken kan skadas, men ansiktet på skytten har i allmänhet klarat sig. Birger var vid den här tiden ung och oerfaren och trodde sig kunna skjuta ut kulan. Han lade i en ny patron och tryckte av! Pipan höll faktiskt

men bullade ut bakom kulorna och var förstörd. Han skulle förstås ha tagit bort kulan ur den andra patronen. Birger blev mycket orolig: fadern skulle inte bli nådig. Han for på Tygstationen i Boden och köpte en ny pipa. Det blev spännande när fadern kom hem och skulle provskjuta. Men det blev godkänt!

Birger Larsson. Fotots ägare: Arnold Lagerfjärd

För mig känns det egenartat att läsa om Birgers äventyr i de stora skogarna på bolagshemmanet Bovallen. Från mitt hem vid Lule älv var det en halvmil mot nordost till Flarkån. Och hemmanet fortsätter på andra sidan upp mot Haradskölen (Tjörn). Jag har själv i yngre år gått mycket i dessa marker och trivts utomordentligt. Min mor hade i unga år varit piga hos förvaltare Alarik Wallmark med fru, och min far fick alltid timmerkörning hos bolaget varje vinter. Alarik sa också till mina föräldrar att jag fick jaga på markerna. När brorsonen Kjell Wallmark blev förvaltare på Svanö i Harad fick jag fortsätta jaga. Men nu fick jag betala några tior varje år. Så fick även t ex Evert Junebring, uppväxt i granngården. År 1968 fick jag och advokaterna Olof Widman och Ingemar Granström köpa jaktkort på Forsträsk, min mors uppväxttrakt. Där var nästan ännu trevligare jakt marker, och jag hade många äventyr med tjädertuppar. Olle och Ingemar ville gärna fortsätta med jakten och skrev till huvudkontoret neråt Norrlandskusten: "Vi har jagat på...". Efter en tid träffade jag Kjell Wallmark, och han var till min häpnad alldeles uppriven: "Va va är den för en advokat som skriver såna brev? Det var tur jag fick syn på brevet så jag

kunde ta hand om det.” Jag vet inte vad som var fel, men jag fick aldrig mer jaga på Svanös marker. Jag talade med högsta chefen, som skulle tala med Kjell ”mellan skål och vägg”. Det verkade inte. Jag berättade inte om de jaktkort jag haft. Om jag gjort det vet jag ju inte om det blivit någon jakt för det.

Jag hann anteckna två berättelser till medan Birger levde. Han berättar: Under krigstiden, kanske 1942, högg jag timmer vid Urbäcken efter vägen mellan Svartlå och Gransjö. Vi hade huggit ved åt Konstantin Hansén hela hösten. Jag högg och smeden Joel Fahlman körde och la av vid Gransjövägen. Det låg ett berg på vardera sidan, Urberget och ett till. Joel ropade. Jag tog yxan och gick ner – tänkte han kört fast och behövde hjälp. Men han visade på sex älgar uppåt berget. Då under krigsåren var det verkligen köttnöd. På kvällen slipa vi knivarna – vi var så optimistiska så! Jag glömmar aldrig August Fahlman, Joels pappa, som kom in i smedjan medan vi slipa: ”Va ska nu bli av?” När vi tala om det sa han ”Jaha!” och lät mycket tvivlande. Jag var också upp till farsan och låna hans m/96. På morgonen åkte vi upp med rissla som vi brukade. Timmerkalkarna med vedstegen var ju där uppe.

Vi hade en liten masonitkur halvvägs mellan avlägget och hygget. Vi rådgjorde att jag skulle vänta till efter matrasten klockan elva. På morgonen kunde bolagstjänstemännen Manne Lugnell och Valle Pettersson komma och kolla, det var ju Svanös mark. Dom kollade att man inte förstörde vid huggningen. Det blev inte mycket hugget – ögonen for hela tiden uppåt berget. Mausern hade jag stuckit under masonitkojan. Joel körde ett lass och lasta det andra innan vi åt. Han brukade köra tre om dan. Efter maten for han med lasset som vanligt, och jag tog mausern och gick. Jag hade inte sett älgarna den dan, men när jag kom uppi berget sprang dom fram på en 60 – 70 meter. Det låg en torrfura – det var bara lägga mausern på den och sikta mellan två tallar. Jag såg något mörkt där, men inte vad som var fram och bak. Jag såg inte om det var tjur eller ko och räkna förstås fel. Just när jag tog trycket kom något från sidan. För sent! Det small. Det föll en massa snö från tallar, så jag såg int nå. Sen rusa fyra älgar förbi mej på 30 – 40 meters håll. Dom stanna efter hundra meter. Jag förstod ju att något hänt, dom stod och tittade bakåt och väntade på dom andra. – Det som stack fram var en fjolårskviga, som fått kulan bakom öronen. Kulan gick sen genom korsryggen på kon, som bara kunde stå på frambenen. Jag sköt den genom huvudet. Jag hade närapå skjutit bort alltihop – kulan hade gått högt. Och jag hade räknat fel på fram och bak på kon.

Sen gick jag tillbaka i mina spår och ner till Joel, som höll på att lägga av lasset. Jag hjälpte till. Sen körde vi

opp till översta vedkasten drygt 200 meter från där dom låg. Där band vi märren och gav henne äta. Sen tog vi haversäcken och hösäcken och gick o börja slakta. Efter det tog vi var sin börda o gick ner till märren. Det var då hon hade vält omkull vedtraven. Hon hade för vana att lägga sej i skaklarna o tumla o så hade hon rivit vedkasten över sej. Bena stack opp ur vedkasten. Det var ett elände! Vi höll på att få slakta märren. Vedkastn var ju en o en halv meter hög. Men vi fick ju opp hon så småningom. Vi fick loss selapinnarna så hon kunde stiga opp. Sen la vi ett varv med ved på vedstegen och så köttäckarna på. Och så ved ovanpå för att gömma säckarna. Därefter ned till avlägget o börja lasta av. Vi drog risslan bredvid, la köttäckarna i den med slädhuden över – den var förresten av älghud. Fällan över allt det där när vi körde hem. Vi körde in risslan som den var i Joels slädboda. Han hade en havrebinge på vindan o där grävde vi ner köttet i havren. Det var en stor hög fruset blod under risslan så de var vi ju tvungen rengöra. Dan därpå var vi mer förberedda o tog med flera säckar. Vi körde o högg. Sista lasse var vi ju o hämta på samma sätt. Det körde vi till farsan o morsan o grävde ner i hötuven me säckar o allt. Birger nickar o säger: ”Så var de me de!” Ja, å så slakta dom en stor fet gris isi Fahlmans o malde köttfärs på älg o gris. Det var alla tiders att steka. När vi for upp me kötte andra dan höll vi på skrämman slag på morsan. Hon visste ju att vi skulle komma me älgkött. Å fjärdingsman kom å vänta på farsan. Morsan skicka Ally, min syster, o varna oss. Vi mötte fjärdingsman – han hade lessnat på att vänta. Jag kände igen Helge Nilsson. Jag sa åt Joel: ”Nu är kustn klar!” O jag har aldrig sett morsan så rädd, hon var alldeles vit i ansiktet.

Fettisdag

Sen var de så att vi skulle ha fest på fettisdan. Jag tog ju ett mörghen o stoppa bara ena änden i en papperspåse. Jag hade den under bänken i raststugan. Joel hade halvlitern. När vi kom ner till kojan satt ju Valle Pettersson me mörghene i knä, o han hade ju Konstantin Hansén me sej. Valle sa: ”Ja tror ni har älgben på fettisda!” Jag sa: ”Du ska kallas älgjägare som int kan se skillnad på ett älgben o ett koben!” Jag såg hur det ryckte i axlarna på Joel, som höll på att göra eld i kamin. Konstantin såg ju vad det var men sa inget. Valle stoppa mörghene under bänken o sa inte mer.

Konstantin hitta ju slaktplatsen sen. Vi hade slagit olja på, men korporna hitta ju ändå. Jag missunnar dom ju inte, men dom kunde ha hållit tyst! Ja kalla den här historien för ”två älgar på ett skott”. De hände mej två gånger men aldrig farsan, som ändå jaga så mycke.

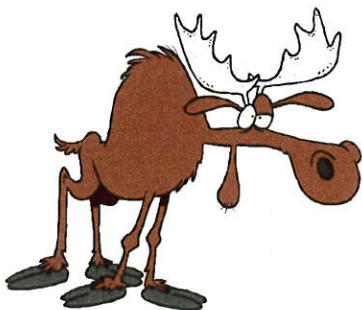
Andra gången

Ja högg me Kalle Lundholm oppi Kråkfligge upi Tjörn, rakt upp från Trehörningen i Flarkån. Ja bodde då i ytterkanten på Svartlå på östra sidan av Flarkån, o de var långt o tungt att bära all mat därifrån. Ja tala med Sigvard Larsson från Klingersel att han skulle ta me sej en hund så vi skull få oss en älg o slippa bära all mat den långa vägen från Svartlå. Han kom till oss en kväll o på morron gick vi ut. Rakt oppöver Tjörn. O när vi kom till Kölmilla, en sänka opp i berge, börja hunden skälla. Då sa Sigvard: "Ja tror de är ekorre, men är de älg så skjut!" När ja kom fram såg ja en massa älgben, de var flera men ingenting att skjuta på. Dom gav sej iväg. De var barmark o regna som himmelsens skyar var öppna. Sigvard kom opp brevi me: "Var de en ekorre?" "Nä, no var de älg!" Vi gick en bit. Då fick jag se en älgko på en kulle. De small ju på direktn. Den tidn töva man int på hanen. Ja tyckte de föll nånting där bakom. Kon rusa nedför kullen o förbi oss. När de var fri sikt sköt ja genom halsen. Huvet föll ner mellan frambenen. Hon slog en volt. Det tog halskotan. Vi börja ju slakta, men jag sa åt Sigvard: "Ja tyckt de föll en älg på backen. Ja får ingen ro om ja int går o tittar." O mycke riktigt! När vi kom opp så låg kalven där, sten död. Å då hadd kulan gått genom kon. Kalven stod bakom o fick kulan genom manken. "De är hemska vapen de här mauser. De är hemskt driv i dom. De tog inga ben. De var ju de som gjorde att de gick igenom." "Vi åt kött sen hela hösten. Som vanligt. Då fick ingenting förfaras."

Uppgifterna får mig att ana, att kulan var helmantlad. Vad Birger använde vet jag inte, men jag har hört en del om att man använde billigaste ammunition. Och det var Kronans trubb! Helmantlad.

Birger fortsätter: Farsan sköt tre älgar på en gång me remington. I den fastna hylsorna så man fick stöta ut dom. Han kom till en myrkant o fick se en älg. Han la sej ner o tog stöd med bössan på en torrfura. När han sköt rök det och skymde sikten. Älgen stod kvar. Han stötte ut tomhylsan och la i en patron. La sej o sköt igen. När han var klar o gick fram så låg där tre älgar. Det var på Svanbomyran vid Rödingsträsk i farsans ungdom.

S A Lagerfjärd

Från Bodentinget

För fortkörning stod ölköraren August Wilzon tilltalad. Han skyllde på växelloket vid Bodens station, som skrämt hästen. Han hade öfven öfverkört en gosse vid samma tillfälle, men hade naturligen denne sprungit i vägen för hästen. Åklagaren skulle med vittnen styrka andra påståenden.

ur NK 1905 19/9

För inbrott med tjufnad stod, såsom vi förut nämnt, ynglingen Bernhard Bohlin från Trångfors. Han hade nämligen i ett från Lydia Pettersson tillhörigt handelsstånd i Boden nattetid tillgripit diverse småsaker till ett värde af 12 kr. och 50 öre.

Den tilltalade erkände sin förseelse, men kunde ej uppgifva någon särskild anledning till sitt brott.

För anskaffande af utdrag ur straffregistret uppsköts målet till förnyad behandling om onsdag, då svaranden skulle inställa sig vid hämningsäfventyr.

Fadern till gossen, banvakten F. A. Bohlin, var närvarande, och tillfrågad om anledningen till sin sons förseelse, ansåg han att denna vore att söka i skolväsendet, som lider af en mängd brister, för hvilkas aflägsnande han emellertid ej kunda angifva några speciella åtgärder.

ur NK 1905 19/9

Marknaden i Boden i Mikaelihälgen

tyckes gå därhän att blifva ett minne blott, och därmed har ingen skada skett. Förut har det ju varit så att sagda hälg ha å marknadsplatsen samlats handlande och köpare från alla håll, och därvid äfven en mängd misstänkta personer gästade samhället till föga glädje för detsamma. Taskspelare och gyckelmakare ha infunnit sig och allmänheten har offrat pänningar på dylikt patrask. Handlande från Luleå ha nog ibland gjort goda affärer vid Bodensmarknaden, men nu tyckas de inse att affärsmännen i Boden mycket väl både kunna och godt hinna med att förse allmänheten med de varor, den behöver.

Till i går hade handlande och handtverkare i Boden utlyst att marknaden skulle taga sin början, och i går afton besökte en af våra korrespondenter platsen, men då syntes inga affärsmän därstädes. Det hela inskränkte sig till att en korghandlare hade börjat slå ned sina pålar.

Nå ja, marknaden behöfves ej. Vi gå till våra handlande när vi så behöfva. De måste ju dessutom erlägga en dryg skatt för sina affärer och därför böra vi som samhällets goda medborgare uppmuntra dem. Några affärsmän från andra håll behöfva ej förse oss Bodensbor, tillägger korrespondenten.

ur NK 1895 30/9

Antavla se nästa sida!

Birger Larsson född 1914-03-18

Andreas Edvard Larsson f.1882-09-24 Rödingsträsk Överluleå (BD) d.1948-05-15 Svartlå 2:7 Edefors (BD) Arbetare Svartlå Edefors (BD) g.1916-10-08	2	Lars Mattsson f.1840-08-07 Rödingsträsk Överluleå (BD) d.1906-08-21 Rödingsträsk Överluleå (BD) Rödingsträsk Överluleå (BD) —g.1871-01-08	4	Matts Andersson-Teilus f.1808-12-24 Sjockjock, Jokkmokk (BD) d.1870-04-03 Rödingsträsk, Överluleå (BD) Lappman Rödingsträsk, Överluleå (B) —g.1832-06-10 Cajsa Andersdotter f. d.1884-04-30 Rödingsträsk, Överluleå (BD)	8	Anders Pålsson-Teilus f.1775-07-16 Sjockjock, Jokkmokk (BD) d.1836-02-07 Jokkmokk, Jokkmokk (BD) —g.1808-12-06 Inga Mattsdotter-Auna f.1780-05-24 Vuollesita, Jokkmokk (BD) d.1846-06-17 Jokkmokk, Jokkmokk (BD)	16
	1	Anna Brita Andersdotter f.1846-12-01 Nedre Tväråsel Älvsbyn (BD) d.1916-09-02 Harads Edefors (BD) Rödingsträsk Överluleå (BD)	5	Anders Jonsson-Flodin f.1804-12-16 Byn, Piteå lfs (BD) d.1855-08-09 Nedre Tväråsel, Älvsbyn (BD) Krononybyggare Nedre Tväråsel, Äl —g.1827-06-04 Brita Andersdotter f.1803-11-23 Lillkorsträsk:1, Älvsbyn (BD) d.1852-11-12 Nedre Tväråsel, Älvsbyn (BD) Nybyggarghustru Nedre Tväråsel, Älv	10	Jon Johansson f.1756 d.1828-05-16 Byn, Älvsbyn (BD) —g.1802-07-11 Elsa Johansdotter f.1767-08-19 Byn, Älvsbyn (BD) d.1844-06-27 Nedre Tväråsel, Älvsbyn (B	20
	3	Karl Gustaf Isaksson-Blomberg f.1859-10-24 Hatten Överluleå (BD) d.1905-01-14 Hatten:2 Edefors (BD) Torpare, inhyses Hatten Edefors (BD) —g.1889-04-14 Anna Lovisa Granström f.1857-07-11 Manjärv Älvsbyn (BD) d.1939-09-27 Svartlå Edefors (BD) Hatten Edefors (BD)	6	Isac Olof Engfors f.1817-12-11 Svartlå, Nederluleå (BD) d.1899-10-10 Lillån, Edefors (BD) Nybyggare Hatten, Edefors (BD) —g.1841-01-28 Lisa Greta Nilsdotter f.1820-09-02 Svartlå, Nederluleå (BD) d.1903-11-08 Hatten, Edefors (BD) Nybyggarghustru Hatten, Edefors (BD)	12	Hans Arendtsson-Mild f.1787-06-20 Forsnäs, Nederluleå (BD) d.1845-12-10 Kvarnån, Överluleå (BD) —g.1813-04-13 Anna Lovisa Hansdotter f.1789-10-01 Svartlå:1, Nederluleå (BD) d.1867-02-20 Björnträskån, Överluleå (B	24
Anna Eufrosyna Blomberg f.1892-02-04 Hatten:1 Edefors (BD) d.1979-09-04 Pensionärshemmet Övre Svartlå, Edefors (Svartlå Edefors (BD) g.1916-10-08			7	Pehr Jonsson-Granström f.1828-11-24 Manjärv, Älvsbyn (BD) d.1908-02-03 Trångfors, Älvsbyn (BD) Nybyggare, inhyses Manjärv, Älvsby —g.1855-12-02 Catharina Johanna Pehrdsdotter f.1837-10-26 Vistbäcken, Älvsbyn (BD) d.1907-08-27 Trångfors, Älvsbyn (BD) Nybyggarghustru Manjärv, Älvsbyn (	14	Jonas Johansson-Gran f.1800-09-20 Vistträsk, Piteå lfs (BD) d.1871-07-22 Brännträsk, Älvsbyn (BD) —g.1828-02-17 Maja Lisa Abramsdotter f.1804-02-20 Forsudden, Nederluleå (BD) d.1879-06-25 Manjärv, Älvsbyn (BD)	28
				Petter Johansson Starkman-Sundman f.1792-07-04 Byn, Piteå lfs (BD) d.1839-11-09 Vistbäcken, Älvsbyn (BD) —g.1816-05-05 Maria Catharina Olofsdotter f.1795-08-25 Vistträsk, Piteå lfs (BD) d.1878-01-18 Lillkorsträsk, Älvsbyn (BD)	15	Nils Nilsson-Granat f.1789-01-05 Buddbyn, Nederluleå (BD) d.1879-09-19 Kuoka, Jokkmokk (BD) —g.1817-07-05 Magdalena Pehrdsdotter f.1780-11-06 Bredåker, Nederluleå (BD) d.1839-02-08 Svartlå, Överluleå (BD)	26

Järnvägen

- 1879 infördes gemensam tid för alla järnvägsstationer i hela landet ”svensk normaltid”
- 1883 började malmbanan byggas från Luleå mot Gällivare Malmberget
- 1886 22 september första tåget till Boden från Luleå med landstingets ledamöter. De reste i öppna godsvagnar. Restid 1 tim 12 min. Restid år 2002 ca 25 min.
- 1888 fanns ett första stationshus den s.k. Edbeckska gården. Den låg vid Manhem. Den flyttades till Drottninggatan och inhyste Lundmans Kemiska tvätt.
Samma år var järnvägen klar till Gällivare. Den 3 mars avgick det första tåget från Gällivare med 2 engelska och 20 malmvagnar. Det ankom till Luleå den 12 mars. På grund av den våldsamma forceringen av bygget tålde inte banvallen tyngden av malmtågen. Malmtrafiken stoppades.
- 1889 kom det andra stationshuset. Apotekare Meijer hade byggt ett hus norr om nuvarande stationshuset. Det inköptes av det engelska bolag, som då ägde malmbanan.
- 1891 inlöste Svenska staten järnvägen för 6,5 milj. Det engelska bolaget hade fått ekonomiska bekymmer.
- 1892 kom malmtrafiken igång efter kompletterande arbeten i SJ:s regi
- 1894 2 augusti invigdes Norra stambanan av Oskar II. Det nya stationshuset stod då klart. Huset byggdes enl. en av Folke Zettervall signerad ritning. Det andra stationshuset gjordes om till järnvägshotell. Det fanns inga tvärsållade flyglar. Innehåll: Vestibul, I och II kl väntsal med intilliggande damrum med vatten-toalett, III kl väntsal, utrymme för resgods, stinsexp. och biljettförsäljning. På övre våningen fanns lägenhet för Bodens första stins Helmer Trolle.
- 1897 var det Järnvägshotellet färdigt och det gamla revs. Det togs ur bruk som hotell 1947 och blev då kontors- och personallokaler för trafikavdelningen. Huset döptes till ”Äntligen” eftersom ändamåls-enliga personallokaler länge saknats. Här har också Övre Norrlands militärområdes inskrivningscentral haft lokaler. Järnvägens tele-avdelning hade också varit inrymd där. Huset förstördes vid en brand 1976 och revs.
Det fanns järnvägshotell på alla större stationer. Till att börja med fanns inte mat på tågen. (Sträckan Uppsala-Gävle hade restaurangvagn 1894.) Det infördes på långgående tåg någon gång i början på 1900-talet. Det finns en bild från 1920 av betjäningsspersonal utanför ”restaurant”-vagnen på Bodens C. Tågen gjorde 20 min. matuppehåll. Det sägs att vissa hotell serverade en mycket het soppa för att de resande inte skulle hinna äta av alla rätterna på buffén. Trängseln var enorm vid dessa tillfällen. Det fanns inte heller sovvagnar till att börja med. (1872 fanns sov-möjlighet i första klass.) Långväga resenärer, som ansåg sig ha råd, låg över på något lämpligt ställe. Uppgift om när sovvagnar infördes har jag inte lyckats finna.
- 1917 byggdes den norra tvärflygeln. I och II kl väntsal flyttades till södra gaveln. Ingången till damrummet flyttades. III klass väntsal fick i stort sett sitt nuvarande utseende. Resgodset och biljettexp. bytte plats. Biljettexp. fick ett mindre utrymme för att ge plats för telegrafexp. Resgodset fick direkt ingång från spårområdet. I stort sett blev placeringen av dessa exp. som vi minns det från 40-talet. Den nya flygeln fick egen ingång. Den innehöll, tågexp., stinsexp. och vagnupptagare. Resgodset tog också en del av utrymmet
- 1922 elektrifierades barngården. Hela malmbanan Luleå - Narvik var elektrifierad 1923.
- 1925 tillbyggdes den södra tvärflygeln. Den innehöll dam- och herrtoalett med ett utrymme för toalettvakten samt vagnmästarexp. Vagnmästarexp. fick egen ingång från gaveln. Huset fick centralvärme. Fortfarande var I och II klass väntsal skild från den väntsal som disponerades av resenärer med III klass biljett. Det speciella damrummet hade blivit en sittvrå.
- 1942 var sträckan Trelleborg - Riksgränsen elektrifierad. Europas längsta elektrifierade järnväg
- 1956 togs beteckningen ”3:dje klass” bort.

Kristina Öhman

Fattighus och ålderdomshem i Boden

– som jag förstår det...

Den första fattigstugan är den som revs vid förra sekelskiftet, eftersom Centralskolan har byggts. Sockenmännen har vid något tillfälle köpt den, och de anser att de då tomma lokalerna, kan användas som skolrum. Man "behöver ju bara försvarligen inreda stugan innan den 1 oktober 1845, då skolan anses kunna öppnas". Men i början av 1846 kom en skrivelse från landshövdingeämbetet med anmodan att välja skolstyrelse *samt* att bygga skolhus (Kyrkskolan) – fattigstugan dög inte.

Andra fattigstugan/ålderdomshemmet är det som under 1940-talet fungerar som Tuberkulossjukhemmet vid Gammelängsvägen. Den byggnad som Måndagsträffstanterna benämner "Kronikern". På kartan från 1954 är det nr 37 och Landstingets sjukhem. Vid delningen [1919] mellan Överluleå socken och Bodens stad, övertogs detta av staden. Emellertid så låter Överluleå fattigvårdsstyrelse inhysa sina pensionärer härstädes fram till dess att det tredje ålderdomshemmet, det i Sävast, kan tas i bruk.

På samma karta finns nr 36, Landstingets spädbarnshem. Huset står ännu kvar men är en sorts aktivitetshus. Dess nuvarande namn är "Snabelhuset".

Tredje ålderdomshemmet är det som uppfördes under 1923 i Sävast av Överluleå fattigvårdsstyrelse. Till detta hörde ett stort jordbruk som var dyrt att driva, då det till stor del måste ske med inlejd arbetskraft. Dessutom var byggnaden olämplig och otidsenlig, Fattigvårdsstyrelsen ansåg därför att ett mera ändamålsenligt hem åt de gamla måste iordningställas.

Det fjärde ålderdomshemmet

Sedan epidemisjukhuset vid garnisonssjukhuset blivit uppförd, blev Bodens epidemisjukstuga ledig. Denna övertogs 1926 av fattigvårdsstyrelsen för att omändras till ålderdomshem. Efter tillbyggnad kunde man i det

nya hemmet bereda plats för 18 vårdtagare. Det nya hemmet som var vackert beläget mot Allégatan och Strömsegatan och ändamålsenligt inrett, invigdes offentligen den **26 december 1928**.

Personalen bestod av en föreståndarinna, en köksa samt ett biträde.

Sedan arbetstiden reglerats för de vid ålderdomshemmet anställda så har *ytterligare* ett biträde anställt. Detta sker någon gång mellan 1928 och 1938.

Utbyggnad av det fjärde ålderdomshemmet

År 1938 uppförde fattigvårdsstyrelsen en gårdsbyggnad med två rum i övre våningen samt tvättstuga, torkrum, mangel med flera utrymmen i bottenvåningen och källaren. Härigenom hade vårdplatserna utökats med fyra, varför hemmet kunde ta emot 22 åldringar. *Det bodde alltså 2 åldringar i varje rum.*

Till ålderdomshemmet hörde köksträdgårdsland, där de arbetsföra kunna ges lämplig sysselsättning under sommaren.

Med hänsyn till stadens nuvarande (1943 års) folkmängd kan det synas som antalet vårdplatser vid ålderdomshemmet skulle vara allt för litet. Någon nämnvärd överbeläggning har emellertid icke förekommit. Ännu 1962 är ålderdomshemmet ålderdomshem.

Pensionärgårdarna eller Pensionärshemmet började uppföras under början av 1940-talet. De byggdes på det motsatta hörnet Strömsegatan Allégatan och mot järnvägen. NU, 2012, är det vanliga hyreshus.

Källor:

Jubileumsskriften Boden 1919 – 1943, utgiven av NSD.

Diverse egna anteckningar.

Lottie Rasmusson

Fattigstugorna under rivning 1903.

Foto: J. E. Harnesk Bodens kommun

Björnhistorier från Sjulsmark

ur NK 27 maj 1921

En av de äldsta byar i Norr fjärden (förut Piteå) socken är Sjulsmark, vilken torde ha varit delvis bebyggd redan på 1500-talet. By bestod då säkerligen av endast ett fåtal gårdar på norra sidan - den del av jorden som först stack upp ur vattnet. Den s.k. inre delen av byn, nuvarande Marklunds, Christofferssons, Olssons, Granbergs (Holmen) m.fl. gårdar, var i gamla tider vildmark och kallades också av byborna "ina marka" och var beväxt med väldiga barrskogar. Här funnos också goda betesplatser för boskapen, vilket bidrog att göra denna skog till ett kärt tillhåll för vilda djur särskilt björnar och byborna fingo ofta nog uppta en kamp på liv och död med denna nordanskogens konung för att freda sina hjordar. Bland de många björnjägare traditionen bevarat i Sjulsmark var Olof Larsson vilken levde där på 1700-talet. Vid dennes gård skall det bl.a. ha hänt att en stor tjur dödat en björn. Tjuren ifråga hade en sommarkväll kommit så sent hem, att den blivit utestängd, och då tjuren inte kom in i ladugården lade den sig till vila utanför. När nu Nalle fick se den kraftiga tjuren och ville lägga ramarna på denne kom det till en kamp emellan tjuren och björnen, som kunde ha varit värd att skådas. Tjuren tog Nalle på hornen och tryckte honom mot ladugårdsväggen och av fruktan för att björnen möjligen levde höll tjuren honom så länge att han själv dog av överansträngning. Gårdsfolket funno emellertid de båda kämparna döda.

Sagde Olof Larsson hade en vinter inringat en björn som låg i ide på Jaktberget. Att björnjakt icke är någon barnlek framgår av följande: Då Olof Larsson så en dag skulle bege sig till Jaktberget för att skjuta björnen bad sonen, som då var nära fullväxt, att få följa fadern på jakten, vilket beviljades. När de båda jägarna med var sin lodbössa ställt sig på lagom avstånd från idet och lockat björnen ut därifrån, blev Nalle så rasande, vid åsynen av det främmande han fått, att han slog ihop ramarna och gav till ett rytande så hemskt att sonen Anders släppte bössan och började bedja till Gud. Men då tryckte n´ Ol-Larsa till, skottet gick och björnen störtade ikull stendöd. Det säges dock att även Anders blev med tiden en god björnjägare, som efter denna händelse själv dödade ett 20-tal björnar.

En annan morsk björnjägare bodde "ope Schvidja", nuvarande N. O. Nilssons i Sjulsmark, gård. En sommarnatt fick denne björnjägare ett bud från grann-

gården att en björn höll på att bemäktiga sig en ko. Jägaren grep i hast spjutet och sprang endast iklädd skjortan upp till "Jussgården" och dräpte björnen. Folkhumorn glömde inte heller att bevara en i och för sig oväsentlig detalj från denna jakt. Det berättas att mannen med spjutet under språngmarschen hade att kliva över en gärdesgård, varvid han i brådskan råkade få sig en otäck rispa i akterspegeln - lätt klädd som han var.

Att åtminstone den omtalade Olof Larsson existerat är visst. Gårdsnamnet där han bodde har intill senaste tid varit Ol-Lars.

En modern Romea och Julia-tragedi

har i dessa dagar ägt rum i Holland. En ung man vid namn Visser stod i begrepp att gifta sig med en fröken Louise Paauw i Gouda, då det upptäcktes att Vissers far för en del år sedan dog i fängelset, dömd för mord på den unga flickans bror. Flickan slog då upp med Visser och förklarade samtidigt, att hon ämnade begå självmord. Föräldrarna togo inte detta på allvar, men fyra dagar därefter funno de henne liggande medvetslös på golfvet med en tömd kloroformflaska vid sin sida.

En läkare förklarade, att hon var död.

Visser bad att få se den älskade, innan kistan spikades igen. Det fick han också men sköt sig med en revolver och föll ner död vid hennes sida.

Hvem skildrar föräldrarnes förskräckelse, då flickans "lik" vaknade vid skottet och plötsligt satte sig upprätt i kistan. Fadern fick ned henne på en stol, men då hon fick se sin älskades blodiga lik på golfvet, dog hon af skräck.

ur NK 1904 2/9

Beväringssyllan

vid årets inryckning har av en meddelare till N-K satts i samband med bolsjevikiska ränker. Denna antydning har försatt en hr Andersson i Nfl. i fullt ursinne, och han går i borgen för att de bolsjevik-smittade i den berusade kontingenten voro tama och snälla som snövita lamm.

Egendomligt nog har överste Nyström vid Helsingeregemente också på sitt håll kommit till den övertygelsen, att orsaken till det osedvanligt stora antalet fylleriförseelser vid inryckningarna varit agitationen av samvetslösa folkledare i förräderianda.

De söta bolsjeviklammen ha tydligen inte så gott rykte som herr Andersson i sin fromma oskuld säkert inbillar sig själv — eller andra.

ur NK 1920 18/9

"Leva baklänges"

Man skulle starta livet med att dö, för att få det överstökat...

Sen vaknar man upp på ett ålderdomshem och får det bättre och bättre för var dag som går. Man börjar äta fast föda!

Man blir så småningom för pigg för att vara där, personalen tycker inte om att man besöker det motsatta könet på deras rum.

Socialnämnden beslutar då, att du kan gå i pension, och att Du kan skaffa Dig ett eget boende.

Hemtjänsten tycker att Dina barn kan titta till Dig någon gång i veckan.

På sin första arbetsdag får man en guldlocka!

Sedan arbetar man i 40 år. Lönen minskar stadigt, positivt är att stressen minskar, vi blir flera på arbetsplatsen, har tid att sitta och prata över en kopp kaffe. Sedan blir man för ung, och måste dra sig tillbaka från arbetsmarknaden.

Man festar, dricker med vänner och förbereder sig på att ta det lugnt, man börjar tredje året på gymnasiet, studierna blir lättare o lättare och man slutar på "dagis".

Man blir ett barn, leker, har inga plikter – tills man är en baby...

De sista 9 månaderna tillbringar man flytande runt i ett fint lyckorus. Där finns centralvärme, roomservice m.m. man behöver inte tugga maten – och till sist försvinner man från denna värld.

Åke Lindskog

BÖFF-resan 2012

Nu är det hög tid att boka in lördagen den 11 augusti för BÖFF:s årliga resa.

Vi har redan nu 31 anmälda, så först till kvarn gäller! Kostnad för medlem och partner blir även i år 250:-/person och då ingår ett fika, lunch och middag. Bekanta får medfölja i mån av plats för 350:-/person.

Meddela om specialkost önskas!

Avfärd från Norrigårdens parkering kl 08.00. Beräkning hemkomst senast kl. 21.00.

Resan denna gång blir till Tornedalen, med första stopp i Kalix, sedan över Björkfors med vissa stopp in till Övertorneå där vi äter lunch.

BÖFF

gratulerar dessa medlemmar som fyllt jämna år under det första kvartalet år 2012

Anita Löfstedt	Boden
Anne Wikström	Boden
Bo Johansson	Boden
Börje Öberg	Horjus
Denis Jonsson	Boden
Eva Rönnlund	Gammelstad
Göran Ekebjär	Malun
Göte Henriksson	Boden
Ingrid Norberg	Boden
Magnus Holmbom	Boden
Mona Müller	Boden
Peter Isaksson	Boden
Tanja Mikkola	Boden
Thore Spaak	Boden
Tore Kristiansson	Boden
Åsa Karlsson	Boden

Efter maten gör vi först en sväng in i Finland, sedan tillbaka till Sverige där vi åker svenska sidan ner till Mattila, och på nytt in i Finland för besök på historiska platser. Hem till Sverige och besök i Haparanda!

Var middagen serveras är f.n. inte fastställt!

Betalningen för resan gör Ni på bussen!

Anmälan snarast, dock senast 22 juli till Björn och Eila Fredriksson tel 0921-653 15 Anmälan kan även göras på denna e-post:

bjorn.fredriksson@egonet.se

OBS! Bindande anmälan senast 22 juli

Nya medlemmar

Vi hälsar följande nya medlemmar välkomna i föreningen

medl.nr.

Bengt-Göran Gustavson	Forsnäs 30	960 24 Harads	070 - 368 02 76	880
Bert Rosander	Forsnäs 209	960 24 Harads	070 - 317 92 35	881
Mona Andersson	Spelmansvägen 24	961 46 Boden	070 - 536 54 79	882
Karin Sandling	Bjässand 15	960 24 Harads	0928 - 105 36	883
Louise Stohne	Forsnäs 209	940 24 Harads	0928 - 300 51	884
Ingrid Andersson	Alträsk 62	961 95 Boden	0921 - 48 11 17	885
Christer Karlsson	Unbyn 93	961 93 Boden	0921 - 48 00 81	886
Ann-Christine Pettersson	Sturegatan 7	961 73 Boden	0921 - 193 86	887
Åke Nilsson	Drottninggatan 9, 2 tr	961 35 Boden	0921 - 641 02	888
	samt "nygamla" medlemmen			
ABF Norr	Fabriksgatan 6	961 31 Boden	0921 - 136 40	356

Adressändringar

Helena Åkerström	Vinterstigen 13	961 32 Boden	070 - 583 67 67	847

TACK

Rune Adolfsson	Boden	Sture Nilsson	Boden
Stig Andersson	Boden	Jan Nordberg	Boden
Gudrun Baudin Rodling	Boden	Sune Nordin	Boden
Sören Björkman	Luleå	Annika Nordmark	Boden
Sven Broström	Boden	Ralf Näsvall	Boden
Kjell Dines	Boden	Barbro Palmér	Boden
Göran Ekebjär	Falun	Gunn Pedersson	Boden
Inger Enberg	Boden	Lottie Rasmusson	Boden
Britt Forsberg	Solna	Constance Rutberg	Boden
Björn Forslund	Stockholm	Ragnhild Rönnbäck	Luleå
Eila Fredriksson	Boden	Eva Rönnlund	Gammelstad
Stig Gustafsson	Boden	Lennart Rönnlund	Gammelstad
Lisbeth Hed	Boden	Ingrid Schödin	Timrå
Margareta Hedman	Boden	Elisabeth Sjölund	Boden
Gunnar Idberger	Boden	Göte Sundberg	Boden
Tage Jacobson	Boden	Ulla Sundén	Boden
Rune Johansson	Boden	Eva Sundesson	Boden
Inga-Maj Juhlin	Stockholm	Anna Wedén	Boden
Ingrid S. Larsson	Boden	Linnéa Westerberg	Boden
Leif Lindmo	Boden	Eva Vikström	Boden
Carina Livbom	Boden	Staffan Åkre	Boden
Lars Loräng	Boden	Berit Åslund	Boden
Anita Löfstedt	Boden	Göte Åslund	Boden
Gurli Lönnebjär	Helsingborg	Kristina Öhman	Boden
Kjell Nilsson	Gustavsberg	Yvonne Öhrvall	Boden
Allan Nilsson	Boden		
Mona Nilsson	Rimbo		

samt till de som gett bidrag i Internet/mikrokort-sparbössan.

Varm och trevlig sommar önskar redaktören och styrelsen!

Begränsad eftersändning
Vid definitiv eftersändning
retur med den nya adressen till:

B Föreningsbrev

Boden Överluleå
ForskarFörening
Boden-ANAN
Idrottsgatan 2 D
961 64 Boden

Bodens bästa sommarrestaurang

Öppet hela sommaren kl 11.00 - 23.00

Norrigården

RESTAURANG KONFERENS

Kyrkkläppen 3, 961 64 Boden | Tel 0921-103 51, Fax 0921 - 103 42
norri@norigarden.nu